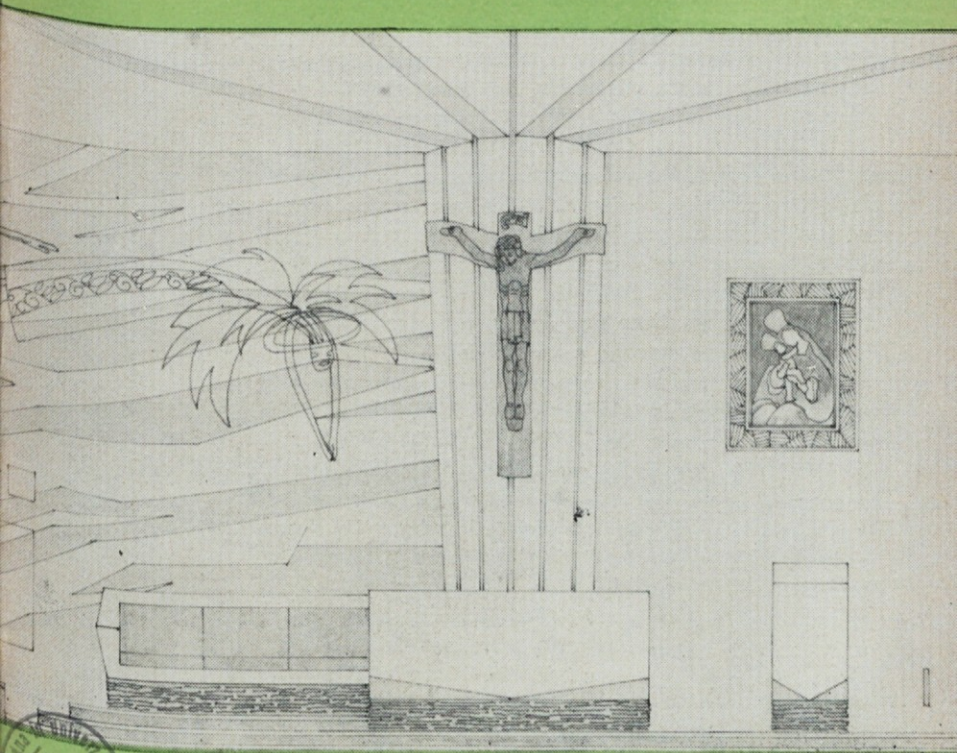

D 59964

duhovno življenje

l a v i d a e s p i r i t u a l
april 1974 - 41. letnik

La Iglesia de Cristo

Cuando llegó la plenitud de los tiempos, Dios obró cosas nuevas. Se decidió con amor misericordioso en favor del hombre perdido en el pecado. Dios no nos ha creado para la muerte, sino para la vida; ni para la esclavitud, sino para la libertad; ni para la perdición, sino para la salvación. Nos habla como a "amigos" y nos invita a formar parte de "la comunión con El".

Desde la eternidad, en su plan salvador, Dios quiso salvar y santificar a los hombres, no individualmente excluida toda conexión mutua, sino haciendo de ellos un solo pueblo, que le conociera de verdad y que le sirviera santamente. La redención de Cristo tiene dimensión social. La palabra de Dios y su acción redentora nos alcanzan dentro de la comunidad de la Iglesia. Ella es "la edificación de Dios", "el Tabernáculo de Dios entre los hombres", "el pueblo de Cristo", "la Esposa de Cristo", "el Cuerpo de Cristo", "nuestra Madre", "sacramento universal de salvación". La Iglesia administra a los fieles los sacramentos para el perdón de los pecados y la salvación eterna. El Espíritu Santo habita en la Iglesia como espíritu de unidad y de verdad. Dirige la Iglesia a través de su jerarquía y la mantiene viva en sus carismas.

No podemos separar a Cristo de la Iglesia. La Iglesia no es nada sin Cristo. Pero sólo alcanzamos a Cristo a través de la Iglesia y dentro de la Iglesia. No existe ningún camino hacia Cristo dejando de lado a la Iglesia. Dentro de la comunidad de la Iglesia se anuncia la Buena Nueva y se mantiene la fe en ella. En la Iglesia se abre la puerta para la nueva vida por el bautismo y se nos da el pan de vida en la Sagrada Eucaristía. En la comunidad de la Iglesia se continúa el perdón misericordioso de Dios. Henri de Lubac escribe: ¿Acaso aquellos que aún aceptan a Cristo, aunque niegan a la Iglesia, saben que es a ella a quien deben a Cristo? Sin la Iglesia, la presencia de Cristo se evaporaría, se desmoronaría, se extinguiría. ¿Y que sería de la humanidad si le arrebatasen a Cristo?

Cardenal J. Höffner, arzob. de Colonia (Alemania)

VELIKI PETEK IN VELIKA NEDELJA

Večji neuspeh, večji poraz in ponižanje, — v očeh ljudi — kakor ga je doživel Gospod na veliki petek, skoraj ni mogoč.

Ljudske množice so vpile: „Križaj ga!“ Učenci, ki jih je najboljši Učitelj tri leta najskrbneje vzgajal in učil, so ga pustili na cedilu in zbežali. Prvak dvanajsterih ga je zatajil in ni hotel zanj nič vedeti, eden pa ga je celo za majhne denarje živega prodal sovražnikom.

Ko je Kristus počival v grobu, so bili sovražniki pijani od veselja. Mislili so, da so se za vedno znebili njega, ki je razkrival njih hinavščino in podlost pred vsem ljudstvom.

Njihovo zmagoslavje pa je trajalo le malo časa. Zveličar je vstal iz groba in živi!

Veliki petek — velika nedelja, podoba življenja Cerkve. Jezus je tako že vnaprej z zgledom pokazal, kaj čaka njegove učence in njegovo Cerkev. Mnogi kar ne morejo razumeti, zakaj mora Cerkev toliko trpeti. Saj Kristus ni svoji Cerkvi nikoli obljubil, da bo živel vedno v miru, da ji bo njeno pot posul s cvetjem. Pač pa je večkrat obljubil stiske, nasprotovanja, sovraštvo.

„Mene so preganjali, sovražili in preganjali bodo tudi vas.“ To čaka Cerkev. Od zunaj jo bodo skušali uničiti preganjalci in sovražniki, znotraj lažnivi učitelji, krivi preroki, slepi vodniki. Ali zmagal je Kristus, zmagala bo Cerkev!

Ko je vstal iz groba, je za vedno premagal greh, trpljenje in smrt. Premagal je vse sovražnike. Koliko jih je že bilo, ki so mislili, da so Kristusa in njegovo Cerkev za vse večne čase pokopali; na grob so navalili kamenja laži in sovraštva, ki so mislili, da ga ne bo nihče mogel odvaliti. Kje so Neron, Dioklecijan, Voltaire, Hitler, Lenin, Stalin in drugi? Že davno so v grobu, Kristus pa živi. Tako je poln moči, tako mlad in tako poveljčan kot tisto prvo veliko noč, ko se je v jutranjem svitu prikazal Mariji in apostolom.

Zdaj je Kralj naših src. Pripravljeno ima za nas veliko dediščino pri svojem Očetu. Zato zapojmo veseli Aleluja!

A. S.

Pavel VI.:

Srečanje s Kristusom

Čeprav smo že v postu, nam pri našem premišljevanju more pomagati spomin na zadnji božič. In če dobro premislimo, je ta zveza precej naravna. Kajti če smo o božiču dosegli to, da razumemo, da je Bog-človek stopil med nas, hotel postati kakor eden izmed nas, da je prišel iskat, kar je bilo izgubljenega, da je hotel postati človek zato, da bi mogel z nami govoriti, da bi z nami delil življenjsko usodo; z eno besedo: vse to je naredil zato, da bi nas **odrešil**, potem se moramo res zamisliti in priznati, da je to srečanje Boga s človekom odločilne važnosti za naše lastno življenje.

Temeljito premislimo o pomenu **srečanja s Kristusom**.

Krščanski poklic

Če bomo spoznali, da je imel in ima Jezusov prihod na svet odločilni pomen za nas, potem nam bo to spoznanje narekovalo svobodno, a težko odločitev: — izbrati bomo morali jasen način življenja — **biti kristjan ali ne**: to se pravi, ali biti kristjan ali pa živeti brez smisla in brez upanja na večnost. Ali moremo biti vse življenje brezbrizni, mlačni, spričo te nujne izbire in odločitve?

Srečanje s Kristusom! Poglejmo, kaj to pomeni. Poglejmo v evangeljsko zrcalo, kjer se kažejo najrazličnejši odgovori Kristusu s strani njegovih sodobnikov na vabilo, naj mu slede. Nekateri so ob srečanju s Kristusom pokazali hoteno slepoto in gluhoto svojih zmaterializiranih duhov. Drugi so v njegovi navzočnosti pokazali nizkotno sumničenje in zvito nasprotovanje, kot da bi ga res upali osmešiti in onemogočiti pred dobrimi ljudmi. Toda nekdo je ob srečanju z Jezusom spoznal, da stoji pred čudodelnim in neprimerljivim človekom. Ta nekdo je Andrej, ki prvi pove svojemu bratu Simonu (Petru): „Mesija smo našli.“ To srečanje je bilo odločilno. Kmalu nato jih je Jezus poklical za seboj. Tudi za nas velja: Kristusov klic, to je naš življenjski krščanski poklic!

Gospodovi učenci

Smo kristjani, to je, Kristusovi, to ime nas začudi, prevzame in nas notranje naredi za drugačne ljudi. Prvi rod kristjanov je najprej sprožil val nasprotovanja, nato kruto razlikovanje in nevarnosti polna preganjanja; toda za verne, za zveste je kmalu vse to

povzročilo odmev veličine in slave prvih kristjanov. Kristusovi učenci se smejo imenovati kristjani. Mi smo dobili to ime pri krstu, ker smo ravno takrat postali Kristusovi.

Imejmo jasno pred očmi ta véliki dogodek. Pri krstu smo našli Kristusa, ali bolje, on nas je poiskal po starših, po botrih, po krščanskem občestvu. To srečanje z Njim je pomenilo začetek božjega življenja v nas. To je bil naš pravi božič, Kristus se je v nas rodil. Toda sedaj, pozor! Kaj naj sledi iz tega srečanja s Kri-

stusom? Evangelij nas uči: to srečanje zahteva, da hodimo za Kristusom. To srečanje narekuje poseben način življenja, zahteva popolno zvestobo in skriva v sebi tudi — neprecenljivo srečo!

V tem je vse povedano. Ali z drugimi besedami, če smo se srečali s Kristusom, smo postali kristjani in biti kristjan se pravi: živeti modro, dosledno, po pameti; biti zvest svojemu verskemu prepričanju; biti iznajdljiv, da smo obenem na svetu, a ne postanemo od sveta; biti priče svojega notranjega prepričanja; truditi se za čim večji napredek v krepostnem življenju; čutiti odgovornost za misijonsko in socialno sodelovanje, itd.

Biti kristjani! Naj se tukaj omejimo le na ponovitev tega, kar smo že pisali v naši prvi okrožnici „Svojo Cerkev“: „Našemu krstu moramo vrniti vso važnost, ki jo zasluži. S tem zakramentom smo postali kristjani, to je, Kristusovi. Kljub slabim nagnjenjem smo poklicani k čim višji svetosti božjih otrok.“

To je spet, povedano z drugimi besedami, namen Svetega leta, ki smo ga razglasili: **srečati se moramo s Kristusom**, se zanj navdušiti in dosledno za Njim hoditi, dokler ne dosežemo popolne sreče v Očetovi hiši.

Prejmite naš apostolski blagoslov.

KRISTUS IN NJEGOV OČE

Vsak človek ima neko središče v svojem življenju. Okrog njega krožijo vse njegove misli in želje, iz njega izhajajo in vanj se vračajo vsa njegova dejanja. Kakor je srce središče krvnega obtoka, kakor je dobra mati središče svoje družine, tako ima tudi vsak človek neko središče svojega življenja. Z leti se to središče lahko spreminja. Lahko se celo zgodi, da se kdo ne zaveda prav jasno, kaj je središče njegovega življenja, da živi tjavdan površno in raztreseno. Večina ljudi pa se vendar jasno zaveda, kaj je zanje središče. Za cne je to poklic, za druge denar, za tretje užitek, za četrte družina, spet za druge lastni jaz. Za nekatere je tako središče Bog, drugi pa trdijo, da je zanje tako središče nič in zato je njihovo življenje prazno in nesmiselno. Smisel, globina in vsebina človekovega življenja zavisi namreč od tega stališča, okrog katerega kroži vse drugo. Odločilnega pomena je torej, kaj si človek izbere za središče svojega življenja.

Ali je imelo tudi Kristusovo življenje tako središče? Če bremo evangelije, hitro najdemo odgovor na to vprašanje. Za našega Gospoda je bil to središče njegov

Oče, Očetova volja in ljubezen, Očetova čast in slava. Oče je bil zanj tisti vir, iz katerega je prišel in v katerega se je vrnil, kot pravi sam: „Izšel sem iz Očeta in prišel na svet. Zopet zapuščam svet in grem k Očetu“ (Jan 16, 28). Oče je bil tisto središče, okrog katerega so krožile vse Kristusove misli, vse oznanjevanje, ves nauk in vse delovanje, vse trpljenje in odrešenje. Očetova volja je bila za Kristusa tisti pol, ki je uravnaval vse njegovo delovanje. Očetova ljubezen je bila za Kristusa njegova zadnja sreča, Očetova čast njegova edina skrb, popolna enotnost z Očetom njegova zadnja skrivnost.

Prva Kristusova beseda, ki je zapisana v sv. pismu, se nanaša na Očeta: Ko sta Marija in Jožef našla dvanajstletnega Jezusa v templju, jima je odgovoril: „Kaj sta me iskala? Nista li vedela, da moram biti v tem, kar je mojega Očeta?“ (Lk 2, 49). O Mariji in Jožefu pravi sv. pismo, da te besede nista razumela (Lk 2, 50). Bilo je še prezgodaj šele v luči vsega Kristusovega življenja in delovanja je to besedo mogoče nekoliko globlje doumeti. „Moram biti v tem, kar je mojega Očeta“, pomeni, da je bil Oče in njegova

volja edini cilj in smisel vsega Kristusovega življenja, brez vsakih drugih človeških ozirov. Vse, kar je storil Kristus, je bilo le izpolnitev Očetove volje. Kolikokrat in kako izrazito je to poudarjal v svojem življenju! Že o njegovem prihodu na ta svet pravi pismo Hebrejcem: „Daritve in žrtve nisi hotel, a telo si mi pripravil. Žgalne daritve in daritve za greh ti niso bile všeč. Tedaj sem rekel: Glej, prihajam, da izvršim, o Bog, tvojo voljo“ (Hebr 10, 5—7). To je bila jutranja molitev, ko je Kristus postal človek in začel svoje odrešilno delo. To je bilo njegovo geslo ob vsaki odločitvi. V razgovoru z Judi Kristus izrecno poudarja, da ni prišel izpolniti svoje volje,

ampak voljo tistega, ki ga je poslal (Jan 5, 30). V evharističnem govoru pri Kafarnaumu razvija isto misel, ko pravi: „Nisem prišel iz nebes zato, da bi vršil svojo voljo, ampak voljo tistega, ki me je poslal“ (Jan 6, 38). Da, Očetova volja je bila zanj jed, od katere je živel. Ko so učenci šli v Samarijo kupit kruha in se vrnili h Gospodu, ki jih je čakal, sedeč na robu Jakobovega vodnjaka, in so mu ponudili kruha, jim je odgovoril: „Moja jed je, da izvršujem voljo tistega, ki me je poslal, in da izvršim njegovo delo“ (Jan 4, 34). Kakor ljudje žive od kruha in iz hrane dobivajo nove moči za življenje in delo, tako je bila za Kristusa Očetova volja notranja hrana,

Molimo te, Kristus, ker si nas odrešil

skrivnostni kruh, od katerega je živel in prejemal vedno nove moči za svoje delo.

Očetova volja je bila za Kristusa odločilna tudi, ko je stal pred trpljenjem, križem in smrtjo. Že v priliki o dobrem pastirju je dejal, da je pripravljen dati svoje življenje za svoje ovce, ker je bila taka Očetova volja in naročilo (prim Jan 10, 17—18). Ko je na Oljski gori videl pred seboj vso grozo in strahoto trpljenja, ko je njegova človeška narava trepetala pred bolečinami in smrtjo, je v krvavem potu molil: „Moj Oče, ako ne more ta kelih mimo iti, ne da ga pijem, zgodi se tvoja volja“ (Mt 26, 42). Očetova volja je zmaga nad lastno voljo. Zato je bila tudi njegova zadnja beseda na križu zaupna beseda do Očeta: „Oče, v Tvoje roke izročim svojo dušo“ (Lk 23, 46).

Zaradi te dosledne in popolne pokorščine Očetu in njegovi volji je bilo Kristusovo življenje tako jasno, njegova življenjska pot tako ravna, njegov nastop vedno tako miren in trden. Zanj je bilo samo eno odločilno: Očetova volja. Vse drugo, uspeh in neuspeh, veselje in žalost, prijetno ali neprijetno, radost ali trpljenje, delo ali počitek, čakanje ali hitro odločanje, vse to je bilo zanj postranskega pomena. Edino središče je bil zanj Oče in njegova volja.

Kako drugače je navadno v našem življenju! Sicer pravimo, da smo kristjani, da hočemo hoditi za Kristusom, da hočemo poposnemati. Vemo tudi, da je za nas prav tako samo božja volja odločilna, da je vsa naša popolnost in svetost v tem, da vedno in povsod in povsem izpolnimo Očetovo voljo. Tudi molimo vedno znova: Oče naš, ki si v nebesih... zgodi se Tvoja volja. Toda ali ni naše življenje tlikokrat vse kaj drugega kakor pa izpolnjevanje božje volje? Ali smemo reči, da je tudi naša jutranja molitev, ko začnemo nov dan, nov teden, nov mesec, novo leto, novo delo, novo službo: Glej, prihajam, da izpolnim Tvojo voljo? Ali je božja volja tudi za nas odločilna pri izbiri poklica, pri velikih in majhnih odločitvah? smernica, ki daje našemu življenju notranjo jasnost in enotnost? Ali smo tudi mi v trpljenju, bodisi v duševnem ali telesnem, v osebni ali družinski nesreči, pripravljeni govoriti s Kristusom: Moj Oče, ako ne more ta kelih mimo iti, ne da ga pijem, zgodi se Tvoja volja? Kdo bi si upal trditi, da vedno tako živi in ravna?

In vendar vsa svetost in vsa ljubezen do Boga je v tem, da človek vedno in povsod in popolnoma izpolni božjo voljo. In greh ni nič drugega kakor upor proti božji volji, nepokorščina Očetu. Ko opravljamo velikonočno spoved, se pri izpraševanju vesti ne

vprašujmo samo o tej ali oni posamezni stvari, ampak razmislimo dobro to osrednje in najvažnejše vprašanje: Ali je tudi za nas Bog Oče središče našega življenja? Ali je tudi za nas njegova volja edino odločilna? Ali tudi mi skušamo svoje življenje vedno bolj uravnavati po božji volji? Ali sploh dovolj mislimo na to? Ali smo dovolj iskreni pred Bogom in pred samim seboj?

Jasno je, da Kristus Očetove volje ni na tak način sprejel in priznal, kakor nejevoljen in slab hlapec prizna voljo svojega go-

spodarja, ker pač ne more drugače, ali kakor slabi otroci ubogajo svojega očeta, ker so pač od njega odvisni, a komaj čakajo, da se osamosvoje. Kaj takega je pri Kristusu popolnoma izključeno, ker je iste narave z Očetom, ker je kot njegov večni sin popolnoma eno z Očetom. To enotnost in povezanost Kristus v evangeliju tolikokrat poudarja: „Jaz in Oče sva eno“ (Jan 10, 3), „Oče je v meni in jaz v Očetu“ (Jan 10, 38). In spet pri zadnji večerji: „Verujte mi, da sem jaz v Očetu in Oče v meni“ (Jan 14, 11). V tej enotnosti in v tej ljubezni

Blagoslov jedil na velikonočno soboto

med Očetom in Sinom je bila za dnja skrivnost učlovečenega Boga. S kakšno toploto je Kristus govoril o Očetu pri zadnji večerji v velikoduhovniški molitvi: „Oče, prišla je ura. Poveljaj svojega Sina, da Tvoj Sin Tebe poveljča, kakor si mu dal oblast nad vsem mesom, da bo vsem, katere si mu dal, podelil večno življenje. To pa je večno življenje, da spoznajo Tebe, edinega pravega Boga, in katerega si poslal, Jezusa Kristusa. Poveljčal sem Te na zemlji, dokončal delo, ki si mi ga dal, da ga izvršim. In zdaj me ti, Oče, poveljaj s slavo, ki sem jo imel pri Tebi, preden je bil svet“ (Jan 17, 1—5).

Tudi naša pokorščina do Boga, naše razmerje do Očeta bi bilo vse drugačno, če bi se bolj živo zavedali, da smo tudi mi sinovi in hčere božje, otroci božji in z Bogom v ljubezni najtesneje povezani. Sv. Pavel pravi: „Niste prejeli duha suženjstva v strah, ampak prejeli ste duha posinovljenja, v katerem kličemo: Aba Oče!“ (Rim 8, 15). V poslovnem govoru pri zadnji večerji nam Kristus zatrjuje, da nas Oče ljubi (Jan 14, 21). Najbolj jasno nam je hotel Kristus dopovedati osnovno versko resnico: da je namreč Bog naš Oče, da nas ljubi, da smo mi njegovi otroci, za katere Bog še vse drugače skrbi kakor pa zemeljski oče za svoje otroke. V pridigi na gori pravi Gospod: „Ne bodite v skrbah za

svoje življenje, kaj boste jedli, tudi ne za svoje telo, kaj boste oblekli. Ali ni življenje več ko jed in telo več kot obleka? Poglejte ptice pod nebom: ne sejejo in ne žanjejo in ne spravljajo v žitnice, in vaš nebeški Oče jih živi. Ali niste vi veliko več ko one? Kdo izmed vas pa more s svojo skrbjo dodati svoji postavi en komolec? In za obleko, kaj ste v skrbah? Poglejte lilije na polju, kako rastejo, ne trudijo se in ne predejo, a povem vam, da se še Salomon v vsem svojem sijaju ni oblačil kakor katera izmed njih. Če pa travo na polju, ki danes stoji in se jutri v peč vrže, Bog tako oblači, ne bo li mnogo bolj vas, maloverni? Ne bodite torej v skrbah in ne povprašujte: Kaj bomo jedli in kaj bomo pili ali s čim se bomo oblekli? Zakaj po vsem tem vprašujejo pogani. Saj ve vaš nebeški Oče, da vsega tega potrebujete“ (Mt 5, 25—33). In ko primerja ljudi in Boga Očeta, pravi: „Če torej vi, ki ste hudobni, znate dobre darove dajati svojim otrokom, koliko bolj bo vaš nebeški Oče dajal dobro tem, ki ga prosijo“ (Mt 7, 11). Sv. Janez, ki je med vsemi apostoli ta nauk o Bogu-Očetu in njegovi ljubezni do nas najbolj doumel in o njej tudi največ zapisal, vzklika v svojem prvem pismu: „Poglejte, kakšno ljubezen nam je izkazal Oče, da se imenujemo in smo božji otroci (1 Jan 3, 1). In malo pozneje je dvakrat zapisal naj-

večje razodetje o Bogu: „Bog je ljubezen“ (1 Jan 4, 8. 16).

Če bi nam bil Kristus samo z besedami razodel, da je Bog naš Oče, bi imeli najbrž še vedno težave, da bi to resnico pravilno razumeli. Ko je Gospod pri zadnji večerji govoril o Očetu, ga je Filip kar naravnost zaprosil: „Gospod, pokaži nam Očeta in zadosti nam bo.“ Jezus mu odgovori: „Toliko časa sem med vami in me nisi spoznal. Kdor vidi mene, vidi Očeta. Kako moreš govoriti: Pokaži nam Očeta? Ne

veruješ, da sem jaz v Očetu in Oče v meni? Besed, ki vam jih jaz govorim, ne govorim sam od sebe. Oče, ki prebiva v meni, on izvršuje dela. Verujte mi, da sem jaz v Očetu in Oče v meni“ (Jan 14, 8—11). Da, to je bilo Kristusovo poslanstvo, da nam v svojem življenju in delovanju, v svoji dobroti, usmiljenju in ljubezni razodene Očeta. Ob neki priliki je dejal Kristus: „Vse mi je izročil moj Oče, in nihče ne pozna Sina kakor le Oče, in nihče ne pozna Očeta kakor le Sin in

Zveličar naš
je vstal iz groba,
vesel prepevaj,
o kristjan!

komur hoče Sin razodeti“ (Mt 11 27). Nam je Kristus s svojim življenjem in delovanjem odkril Očeta in pokazal, da je Oče ljubezen. Ravno njegov prihod na svet, njegovo odrešilno delo, je razodetje božje ljubezni, kakor nam sv. Janez dvakrat tako izrecno poudarja: „Zakaj Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak imel večno življenje“ (Jan 3, 16; 1 Jan 3, 16).

Toliko ljudi ne pozna dovolj te velike in najbolj tolažljive krščanske resnice! Zanje je Bog samo vsemogočni gospod, ki pravično sodi, dobro plačuje in hudo kaznuje, strogi sodnik, ki človeku ničesar ne spregleda, ampak zahteva povračilo do zadnjega vinarja. Zato se Boga predvsem boje in pred njim trepetajo, mu v strahu in trepetu služijo, a tako redko so v svojem krščanstvu srečni in veseli. Res je strah božji dar sv. Duha, res mora imeti človek pred Bogom neizmerno spoštovanje in se ga bati. Ko so Judje oskrunili tempelj, jih je Jezus z bičem nagnal in jim dejal: „Spravite to proč, iz hiše mojega Očeta ne delajte tržnice“ (Jan 2, 16). A ta strah ne sme biti edina čednost v razmerju do Boga in predvsem to ne sme biti strah hlapcev in sužnjev, ampak strah otrok. Vse večja in važnejša kot strah pa sta pri otrocih ljubezen in zaupanje. V dobri dru-

žini ni nikdar nevarnosti, da gre to zaupanje in ta ljubezen otrok do očeta predaleč. Kjer je prava ljubezen doma, tam o strahu sploh ni treba govoriti, ker ljubezen sama najde pravo razmerje v spoštovanju, brez suženjstva strahu. In tako mora biti naše razmerje do Boga. Sv. Janez pravi, da ljubezen ne pozna strahu (1 Jan 4, 18). Daj Bog, da bi se tudi mi upali tako bližati Očetu! To nas uči Kristus, ki je edina pot k Očetu (Jn 14, 6).

„Kdor vidi mene, vidi Očeta“, je dejal Kristus Filipu pri zadnji večerji (Jan 14, 9). Ker je Kristus pravi in bistveni božji sin, ima ta beseda pravi in bistveni pomen in nihče drug ne more v istem pomenu besede česa takega reči. Toda ker smo tudi mi božji otroci, smemo v prenesenem smislu reči o sebi: Kdor vidi mene, vidi Očeta. Vsak kristjan mora spominjati na Očeta, če res posnema Kristusa, ki je vidno razodetje Očeta. Prav poseben pomen ima ta beseda za družinske očete, pa tudi za vzgojitelje in učitelje. Današnja globinska psihologija uči, da dobi otrok prvi pojem o Bogu — Očetu, ko srečuje in doživlja svojega zemeljskega očeta ali pa kakega vzgojitelja ali učitelja. Kakršna je podoba zemeljskega očeta, taka je bolj ali manj pri otroku slika nebeškega Očeta. Če je zemeljski oče dober, poln ljubezni, pravičen, miren in moder, bo otrok

lahko dobil pravo sliko o Bogu-Očetu. Če pa je oče nasilen, krivičen, surov, čemeran, jezljiv, če se ne zna obvladati in je nasajen, otrok te poteze kaj hitro prenese tudi na Boga in škoda je lahko zelo velika. Družinski očetje se morajo silno zavedati odgovornosti, ki jo imajo pri verski vzgoji svojih otrok. Ni dovolj, da jih izrecno uče in navajajo k molitvi in k dobremu življenju, ampak jim morajo z vsem svojim življenjem posredovati pravi pojem in pravo sliko Boga-Očeta.

Kmalu bomo praznovali veliko noč, praznik Kristusovega trpljenja in vstajenja, praznik našega odrešenja. Sv. Janez pravi, da je velikonočna skrivnost ena sama skrivnost ljubezni božje do nas. Toda ali se ob velikonočnih dogodkih Kristusovo razmerje do Očeta in še bolj Očetovo razmerje do Sina ne pokaže v kaj čudni luči? Če je bil Kristus res božji Sin, ki ga je Oče ljubil z neizmerno ljubeznijo, če bi mu lastni oče namenil tako usodo? Ali bi pri ljudeh taka odločitev ne bila jasen znak, da je oče prelomil s sinom, da mu je odtegnil svojo ljubezen?

Priznamo, da stojimo tu pred skrivnostjo božjih načrtov, ki jih mi ljudje ne bomo mogli nikdar doumeti. Priznajmo tudi, da so naši človeški primeri, pojmi in besede nezadostni, da bi z njimi popolnoma izrazili in ponazorili božjo ljubezen. A če božjih načr-

tov in skrivnosti božje ljubezni ne moremo popolnoma doumeti, zato še nikakor ne smemo nad Očetovo ljubeznijo do Sina dvomiti ali jo celo tajiti. Sv. pismo nam pravi, da je Očetova ljubezen do Sina ostala nespremenjena, tudi ko je lastnega Sina poslala v smrt, tudi ko je Jezus zavpil na križu: „Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?“ (Mt 27, 46). Smrt na križu je bila za učlovečenega Sina zadnji dokaz ljubezni in hkrati vhod v večno slavo.

A nekaj drugega nas uči velikonočna skrivnost. V svojem Sinu je Bog od vekomaj ljubil tudi nas grešnike. Ta ljubezen je bila tako velika, da je Bog dal svojega lastnega sina v naše odrešenje, da bi bilo tako zadoščeno božji pravičnosti, ker noben človek ni zmožen, da bi bil Bogu pravo zadoščenje. Ker pa je ljubezen Sina eno z ljubeznijo Očeta do ljudi, je Sin iz iste ljubezni, iz katere ga je poslal Oče na ta svet, prišel med nas ljudi, da nas odreši. Tako je velika noč res skrivnost ljubezni Očeta do Sina in Sina do Očeta in skrivnost ljubezni troedinega Boga do nas grešnikov. Ta ljubezen pa se nam je razodela v Kristusu, našem odrešeniku in zveličarju. Mi vsi živimo od te ljubezni in v zaupanju vanjo trdno verujemo, da bomo nekdanj deležni večne ljubezni v večni sreči, po Kristusu. Gospodu našem.

JEZUSOVO VSTAJENJE

Napoved

Vstajenje je napovedal jasno in večkrat:

Učencem: prvič, ko je Petru obljubil prvenstvo (Mt 16, 21); drugič, ko se je spremenil na gori (Mt 17, 21); tretjič, tik pred svojim trpljenjem (Lk 18, 32).

V templju, ko so ga vprašali, s kakšno pravico izganja kupčevalce: „Poderite ta tempelj in v treh dneh ga bom postavil...“ Govoril je o templju svojega telesa (Jan 2, 19 sl.). Farizeji so mu to prerokbo očitali pred velikim zborom (Mt 26, 61).

Farizejem in pismoukom, ko so zahtevali od njega dokaz za njegovo božje poslanstvo. Dal ga je v obliki prerokbe: „Kakor je bil namreč prerok Jona tri dni in tri noči v trebuhu velike ribe, tako bo Sin človekov v osrčju zemlje tri dni in tri noči“ (Mt 12, 38 sl.).

Farizeje je ravno ta prerokba vznemirila. Ko je bil Jezus že v grobu, so šli k Pilatu rekoč: „Gospod, spomnili smo se, da... je rekel, ko je bil še živ: ‘Čez tri dni bom vstal’. Ukaži, da se naš grob zavaruje do tretjega dne“ (Mt 27, 63 sl.).

Izpolnitev

Prerokba se je izpolnila: Jezus je vstal tretji dan iz groba.

Evangeliji, verodostojne zgodovinske knjige, jasno in določno poročajo, da je Jezus res vstal od mrtvih. To poročilo nam zadoštuje za verovanje, vendar pogledajmo še nekatere dokaze:

Spoznavno-kritični dokaz

Predmete zunaj nas moremo spoznati s čuti; glavni so vid, sluh, tip. Kdor vsem trem čutom skup ne verjame, ne bo mogel spoznati zunaj sebe ničesar.

Apostoli ženam, na dan vstajenja, ki so pravile o Jezusovem vstajenju, niso verjeli. „Zdele so se jim te vesti kod blodnje“ (Lk 24, 11). — Tudi niso verjeli, ko je zvečer istega dne stopil med nje Jezus. Vznemirili so se in prestrašili in so menili, da vidijo duha. — Šele, ko jim je rekel, naj pogledajo roké in nogé, naj jih potipajo in pogledajo in ko je še vpričo njih jedel kos pečene ribe in sat. medu, so verovali v Jezusovo vstajenje (Lk 24, 36). S tremi čuti so se jasno in trdno prepričali, da imajo njega v živem telesu pred seboj.

Tudi Tomaž, ko so mu apostoli povedali, da je Jezus vstal od mrtvih, se je hotel prepričati s t'pom, predno bi veroval v Jezusovo vstajenje. Čez osem dni je Jezus dvomečemu ugodil (glej Jan 20, 25).

O resničnosti predmeta zunaj nas se še bolj prepričamo, če ga večkrat, ob različnem času, posamič in v skupinah zaznamo.

Apostoli so res prejemali doka-ze o Jezusovem vstajenju: ob različnem času, podnevi, ponoči; na različnih krajih, v dvorani, ob morju, na potu, v Judeji, v Galileji; posamič in v skupinah (Mt 28, 9; 28, 16; Lk 24, 13; 24, 44; Jan 20, 24; 21, 1; 21, 15 — Apd pogosto omenjajo Jezusovo vstajenje; med listi apostolov je va-žen 1 Kor 15, 4).

Psihološki dokaz

Kadar strahopetni hitro postane pogumen, odločen; če nekdo brez daljšega razvoja skoraj hipno za-vrže svoje prepričanje, za katero se je vztrajno boril, in sprejme naravnost nasprotno prepričanje, je vse to mogoče razumeti pod pogojem, da se je z njim nekaj izrednega zgodilo.

Tako je bilo z apostoli. Po Je-zusovem križanju so bili iz strahu pred Judi zaklenjeni v hiši (Jan 20, 19). Tam so boječe čakali, kaj

Od mrtvih vstali Kristus kraljuje vekomaj

se bo z njimi zgodilo. Toda hkrati so tretji dan po Jezusovi smrti, na velikonočni večer, vsi navdušeni za Jezusa, se nič ne bojé.

Kako je mogoče to razlagati? Le pod pogojem, da se je zgodilo nekaj izrednega: namreč kar poročajo evangelisti: da je Jezus vstal od mrtvih in da so se jasno prepričali o tem dejstvu.

Enako je bilo s Pavlom, poprejšnjim Savlom. Zanj, ki je bil prečan Jud, ni bilo strašnejšega kot malikovanje, kot moliti Jezusa. Jezus je bil zanj navaden člove. — Na potu v Damask se mu prikaže Jezus, in Pavel v hipu spremeni svoj nazor. Prepričan je o Jezusovem božanstvu. Za dokaz te resnice večkrat navaja Jezusovo vstajenje: „Če pa Kristus ni vstal, ... je prazna naša vera, ste še v greh, smo mi lažnive priče... Toda Kristus je vstal“ (1 Kor 15, 14 sl.).

Pastoralni dokaz

Ko se borimo za resnico, radi ponavljamo najboj prepričljiv dokaz.

Kot poglobitni dokaz za resničnost krščanske vere je veljalo apostolom Jezusovo vstajenje. V 1. govoru, na binkoštni praznik, je Peter takoj poudaril vstajenje (Apd 2, 24 sl.). Pavel je v Tesaloniki Judom „iz pisem odkrival in dokazoval, da je bilo Mesiji treba trpeti in vstati od mrtvih“ (Apd -1, 3).

Namesto odpadlega Judeža so apostoli izvolili za apostola Matijo, da bi bil priča njegovega vstajenja (Apd 1, 21 sl.).

Zgodovinsko-liturgični dokaz

Važnih dogodkov se radi spominjamo. Kristusovo vstajenje je pač važen dogodek.

Kristjani so od prvega početka praznovali nedeljo, dan Jezusovega vstajenja, kot Gospodov dan Velika noč je vsakoletni prazniški spomin na Jezusovo vstajenje. Ta dva praznika pričata tudi, kako globoka je bila pri kristjanih vera v vstajenje Kristusovo.

Cerkvi se je zdelo premalo, obhajati to veliko skrivnost sv. vere le enkrat na leto, čeprav z dolgo pripravo (postni čas) in z osminno, zato praznuje dan vstajenja Jezusovega vsako nedeljo, je poudarjal že Tertulijan.

Preskripcijski dokaz

Judovski pismouki so bili hudi nasprotniki krščanstva. Kristjane so imeli za odpadnike.

Kot sodobniki apostolov bi bili z lahkoto nauk o Jezusovem vstajenju zavrnil, če bi bil neresničen: „Saj ni res, to je zlagano!“

Tega niso naredili, ker je bilo splošno znano dejstvo, da je Jezus vstal.

Nekaj so pa storili veliki duhovniki in starešine: vojakom, ki ki so stražili pri grobu, pa vsi

preplašeni pribežali v mesto, so dali mnogo denarja in jim naročili, naj se zlažejo, da so Jezusa ukradli ponoči učenci, medtem ko so sami (stražniki) spali (glej Mt 28, 11 sl). Norčuje se in njih sv. Avgustin: odlične priče — spijo, pa vendar pazijo in vidijo! Jezus je bil mrtev in je oživel in vstal.

Pilat je dovolil uradno šele tedaj pogreb, ko mu je rimski stotnik, poveljnik straže ob križu, smrt potrdil uradno (Mr 15, 44 sl).

Rimski vojaki so razbojnikoma strli kosti, ker še nista bila mrtva, Jezusu pa ne, ker je bil že mrtev. Pa pa mu je eden vojakov prebo-

del srce, da sta pritekla kri in voda (Jan 19, 31 sl.).

Sklep

Vstajenje od mrtvih presega vse naravne moči. Mrtvi ne more samemu sebi dati življenja. Še manj more, ko je še živ, vedeti in z gotovostjo napovedati, da bo po smrti spet oživel.

To more le Bog, ki vidi v prihodnost in more spet dati življenje.

Jezus je vstal tretji dan od mrtvih, kot je napovedal. To je neovrgljiv dokaz o njegovem božanstvu in poroštvo našega vstajenja. S. G.

Možnarji pokajo med procesijb

MED STARIM IN NOVIM

Revija Cerkev v sedanjem svetu je stavila slovenskim škofom naslednja anketna vprašanja o verski prenovi na Slovenskem:

1. *Kaj menite o prenovi krščanskega verovanja na Slovenskem?*

2. *Kaj mislite o prenovi moralnega življenja pri nas?*

3. *Katera so važnejša področja prenove našega apostolata?*

4. *V čem je naše oznanjevanje potrebno prenove?*

5. *Kakšno vlogo imajo v verski prenovi škofje, duhovniki, redovniki, laiki?*

6. *V čem uresničujemo in v čem ne uresničuje zadosti smernic 2. vatikanskega koncila?*

V tej številki DŽ objavljamo odgovore mariborskega škofa Maksimilijana Držečnika.

Za temeljit in izčrpen odgovor na stavljena vprašanja bi bilo treba mnogo študija in zlasti socioloških raziskav v zvezi s slovensko vernostjo. Zato bi bilo primerno, če bi vprašanja obdelala posebna komisija, sestavljena iz članov raznih škofijskih svetov. Vendar podajam nekaj misli ob sestavljenih vprašanjih. — Predvsem naj omenim, da gre za nadaljevanje verske prenove. Kajti priznati moramo, da se je kljub številnim kritikam pri nas ven-

darle že mnogo storilo in — upamo — nekaj tudi doseglo.

1.

Kljub vsem pomanjkljivostim nam je globoka verska tradicija našega ljudstva še vedno močna opora in izhodišče pri vseh prizadevanjih za versko prenovu. Ta verska tradicija sloni bolj na čustvih. Pri naših vernikih je na splošno še premalo osebno doživetega verovanja, verskega znanja in prepričanja. Zlasti se vera naših vernikov premalo hrani ob božji besedi sv. pisma. Zato je tudi premalo kristocentrična in je njegova slika o Bogu močno pomanjkljiva, premalo evangeljska. Dosti preveč je našim ljudem Bog neko odmaknjeno bitje, ki bi naj jim pač pomagalo v vseh mogočih potrebah, ki pa so često bolj materialne kot duhovne.

Naši ljudje so preveč navajeni samo pasivno sprejemati, kar jim je rekel duhovnik. Zato niso prišli dovolj do nekega samostojnega in zrelega verskega prepričanja. Zraven tega moramo računati tudi s tem, da generacija, ki je rastla med vojno in po njej, ni imela rednega verouka in dušnega pastirstva sploh. Povrh je ta generacija pod stalnim vplivom

brezverne in protiverske miselnosti.

Vsi ti in drugi slični dejavniki danes na eni strani ogrožajo osebno vero naših ljudi, na drugi strani pa tudi na svoj način spodbujajo in vodijo ljudi k bolj poglobljeni in osebno doživeti veri. Vsak posameznik se mora osebno odločati in si često tudi priboriti svoje osebno versko prepričanje. Danes čutimo še prav posebno, da je vera milost, ki jo Bog daje sicer vsakemu človeku, s katero pa je treba zvesto sodelovati.

Naloga našega dušnega pastirstva je, da s primernimi metodami goji zrelejšo in osebno doživeto vero vsakega posameznega vernika. Njegove dvome in pomisleke proti veri moramo vzeti resno ter mu dati možnost, da se o njih razgovori. Predvsem je potrebno, da mu omogočimo pravilno razumevanje sv. pisma ter ga navajamo, da se ob njem redno duhovno hrani.

2.

Iz bolj poglobljenega in osebno doživetega verovanja vzklije tudi bolj zdravo moralno življenje. Osnovna pomanjkljivost pri nas je v tem, da verniki premalo iz vere živijo in je njihova vernost dostikrat preveč samo neki formalizem in zunanost, ki jo še hranijo iz preteklosti. Za to zunanostjo pa se skriva mnogo sebičnosti, individualizma, često tu-

di sovraštva, predvsem pa počutnosti in uživaštva. Praksa spovedi in pogostnega obhajila ne rodi vedno pravih sadov, da bi ob tem verniki postajali vedno boljši ljudje. Malo je v življenju naših tudi dobrih vernikov čutiti zavest, da smo vsi v Kristusu eno skrivnostno telo in med seboj udje. Evharistična skupnost ni prodrla v miselnost naših vernikov in ne rodi dovolj življenjske krščanske skupnosti. Zato je pobožnost naših vernikov dostikrat preveč ego-centrična, individualistična in na svoj način sebična. Vsak bi hotel nekako sam zase iti v nebesa.

Zdravilo proti temu bomo našli zlasti v pravilni liturgični obnovi. Ob maši in zakramentih moramo ljudem omogočiti, da bodo mogli z razumevanjem v duhu razsvetljene vere sodelovati in doživljati ob delovanju milosti njihovo bogato resničnost. Tako bo v njih delovala moč milosti, luč vere, in se bodo res osebno vedno bolj srečevali z Bogom po Kristusu. Po zgledu sv. Pavla moramo ljudi uvajati ob zakramentih in maši v Kristusovo skrivnost in se ne smemo bati ljudem odkrivati skrivnostne globine božjega življenja, katerega postanemo deležni po zakramentih in maši. Verniki morajo ob maši in zakramentih postajati res vedno bolj popolni ljudje, prežeti s Kristusovo ljubeznijo. Vse preveč je, tako pri duhovnikih kakor pri vernikih, v ospredju samo zunanji obred in obrednost. Zato je važno, da ima-

mo osebno pripravo za vsak krst, poroko, tudi za birmo je važna priprava odraslih, da bodo ne-le birmanci, ampak tudi njihove družine ter botri res temeljito pripravljeni.

3.

Najbolj zanemarjeno področje apostolata se zdi, da je družina. Našim ljudem zelo manjka globokega pojmovanja zakramentalnosti družinskega življenja. Večinoma stopajo mladi v zakon brez prave notranje duhovne priprave na zakrament sv. zakona. Zato je pa tudi učinkovitost tega zakramenta slaba. Zato je družinski apostolat v družini sami in v župnijskem občestvu nujno potreben. Naše dušnopastirsko delo ima še vedno pred očmi preveč posameznega vernika in ga ne gleda dovolj v njegovem naravnem okviru družine. Zadnja leta smo sicer začeli v tem pogledu nekoliko napredovati. To bo treba vedno bolj pospeševati: priprava na zakon, skrb za mlade zakonce, povezava mladih družin in družin sploh. Iz družin, ki so doživele svojo zakramentalnost, bodo rastle živa in res apostolska župnijska občestva.

4.

V vsestranskem vrenju, ki je značilno za pokoncilsko dobo in se javlja zlasti na področju teologije, imajo zelo važno nalogo na-

ši teologi, ki naj ob vsej odprtosti za napredek pokoncilске teologije dajejo bodočim duhovnikom trdno osnovo verovanja. Oznanjevalci božje besede morajo najprej sami imeti osebno doživetost vero v Boga in v Kristusovo odrešilno delo ter zlasti evangelijsko siko o Bogu. Le tisti duhovnik je sposoben oznanjevati evangelij, ki se v evangelij v molitvi sam redno pogloblja in si iskreno prizadeva, da bi iz evangelija res živel in bi tako evangelij najprej oznanjal s svojim življenjem.

V konkretnem oznanjevanju bomo morali nujno iskati novih načinov in oblik, da verniki ne bodo več samo pasivni poslušavci (če nas res poslušajo in sprejemajo, kar mi govorimo, in jim mogoče ne govorimo bolj mimo ušes?). Verjetno bo treba najti možnost, da se ljudje v manjših skupnostih v župniji o verskih vprašanjih razgovorijo. To velja za vse vrste naših vernikov, posebej pa še za bolj izobražene.

Oznanjevaec božje besede ne bo mogel več nastopati v vlogi ukazovalca, oblastnika, vsevednega učitelja, ampak bolj iskrenega iskalca prave poti zase in za vernike in skupaj z njimi.

Tudi katehezo otrok in mladih ne bo treba postaviti na trdnjše temelje. Dosedanja kateheza v svojih metodah in navodilih vse premalo upošteva vpliv okolja na

človeka in posebej na otroka. Treba bo začeti s katehezami za cele družine, ne pa le za najbolj ne bogljene njene člane in še to iztrgane iz družine. Današnja kateheza podaja otroku verski nauk, ki ga v vsej globini ne more spre-

jeti in ga pozneje zlahka odvrže, to pa tem laže, ker nima v svojem okolju zgledov živega krščanstva.

Pri oznanjevanju božje besede bomo morali dati verjetno več besede laikom. Pa ne samo tako, da

žegen
pripravljajo

le tu in tam, ob kakšni slovesnosti, nastopi kak laik, pa še to morda z govorom, ki ga je sestavil duhovnik. Laiki so vedno bliže perečim življenjskim vprašanjem in bodo znali božjo besedo tako povedati, da bo res „živa“. To velja še posebej za verski tisk. Imamo res hvalevredno pomoč verskega tiska pri oznanjevanju božje besede. Koristno pa bo, ako bo bolj med seboj povezan.

5.

Škofje imajo, seveda, pri vseh teh prizadevanjih za versko prenovno glavno in zadnjo odgovornost. Toda kriva je precej razširjena miselnost, da bi mnogi hoteli kar več ali manj samo čakati na navodila od zgoraj ter bi se zadovoljili s tem, da bi ta navodila bolj ali manj uspešno izvrševali. Škofova naloga je bolj v tem, da usmerja in usklaja pobude duhovnikov in vernikov ter jim s svojo avtoriteto daje oporo in jamstvo božjega blagoslova.

Uspeh prenove je močno odvisen od duhovnikov. Bolj bi se morali poglobiti v duha koncilskih dokumentov, zlasti še v duh konstitucije o Cerkvi in v odlok o laiškem apostolatu. Tako bi postali bolj odprti stvarnim potrebam našega časa in bi čutili potrebo, da se sprostijo paternalizmu, da omogočijo našim laikom, da pridejo iz svoje pasivnosti ter postanejo v naših krajevnih cer-

kvah res to, kar bi morali biti, namreč neposredni oznanjevalci evangelija v konkretnem vsakdanjem življenju. Imeli bi do njih več zaupanja ter bi našli v njih močno oporo pri izvrševanju svoje duhovniške službe.

Posebno vlogo pri verski prenovi imajo, seveda, tudi redovniki in redovnice. V duhu karizme svoje ustanove morajo dajati vsem drugim predvsem oporo duhovne poglobljenosti in ponižnega služenja krajevni Cerkvi.

6.

Priznati je treba, da smo v začetku pokazali zelo živo zanimanje za koncil in njegove smernice. Zadnja leta pa to zanimanje nekako pojema. Dosti premalo pa poznajo smernice koncila širše množice vernikov. V marsičem smo res poprijeli, da bi jih izvršili, npr. v obnovljeni liturgiji, v ustanavljanju škofijskih in župnijskih pastoralnih svetov ter sveta duhovnikov. Pri tem pa se je pokazala nevarnost, da posvečamo mogoče preveč pozornosti tem zunanjim oblikam in premalo skrbimo, da bo ob zunanjih spremembah zaživel duh koncilskih smernic. Najmanj se nam je posrečilo, da bi v smislu koncilskih smernic — našli naši laiki svoje pravo mesto v Cerkvi. V tem oziru ras čakajo še velike naloge. Zlasti bo treba posvetiti več skrbi župnijskim pastoralnim svetom.

Pismo Duhovnemu Življenju

Tega, kar sem vam pisal, si kar ne upam naravnost povedati nobenemu duhovniku. Raje uporabim za to pismo. Če se vam zdi pametno v Duhovnem življenju kaj nanj odgovoriti, prav; meni je na vsak način nekoliko odleglo, ko vem, da bo za te moje misli zvedel vsaj en duhovnik. (Tako končuje F. S. svoje pismo.)

Spoštovani gospod!

Pišete o duhovnikih, o svojih lepih in manj lepih skušnjah z njimi. Predolgo je Vaše pismo, da bi mogel k vsemu kaj pripomniti. Samo na tri Vaše stvari bom skušal v kratkem povedati nekaj misli.

Med drugim pišete, da ste „skoraj vedno razočarani nad našimi pridigami“, zraven pa previdno pripomnite, da se to nanaša pretežno na argentinske duhovnike, kajti redno hodite k argentinskim božjim službam). Ne misite, da Vam bom oporekal, kot bi za vsako ceno hotel opravičiti naše duhovniško pridiganje. Nasprotno, v neki meri Vam bom tudi sam potrdil Vaše vtise. Sicer nimam veliko časa, da bi hodil poslušat pridige drugih, včasih pa kakšno slišim. Med temi so nekatere res dosti pomanjkljive. Težko je vedno reči, kaj je pravzaprav na njih pomanjkljivega. O nekaterih se da npr. reči, da so predolge, druge so preveč teoretične, torej premalo povedo za vernikovo vsakdanje krščansko življenje. Pri nekaterih se takoj vidi, da so nepripravljene — duhovnik preskakuje iz enega predmeta na drugega, brez prave logične zveze. Človek ima vtis, da kar ne ve, kaj hoče povedati. Nekatere pridige poskušajo z več ali manj tepimi besedami zakriti vsebinsko praznoto. In še in še!

Delno imate torej gotovo prav, ko se pritožujete nad našim pridiganjem. Vendar se vsaj delno te pomanjkljivosti dajo opravičiti. Samo kdor sam dalj časa že pridiguje pred istimi verniki, ve, kako težko jim je vsako nedeljo povedati še kaj novega in zanimivega, česar ne bi v tej ali oni obliki že slišali.

Nimajo vsi enakega govorniškega daru. In kdor ga vsaj v neki meri nima že po naravi, z vso pridnostjo ne bo prišel daleč. Verniki pa ne veste, koliko nas stane pridigati in kako se čutimo pogosto pred samimi seboj osramočeni prav zaradi pomanjkljivega pridiganja.

Včasih bo tega kriva resda tudi naša nezadostna priprava, včasih tudi pomanjkanje časa, še večkrat pa morda razlogi, ki so od nas samih neodvisni. Tolaži nas pa misel, da more Bog tudi po preprostih in neogljenih besedah ganiti Vaša srca. Seveda pa ne maram s tem zmanjševati morebitne naše krivde. Zase sem prepričan, da večini od nas nobeno drugo pastoralno opravilo ni tolikšen razlog za iskreno ponižnost kot prav naše pridiganje.

„Pogosto sem doživel, da ste duhovniki v svojih nasvetih precej samozavestni. Delate vtis včasih, kot da ste malo manj kot nezmotni v svojih nasvetih,“ tako nadaljujete v svojem pismu. Tudi tega očitka Vam ne mislim enostavno tajiti. Sam večkrat občudujem vestnost zdravnikov v ugotavljanju in izrekanju bolnikove diagnoze. Koliko vpraševanja, podatkov in opazovanja, predno si upajo dati diagnozo bolezni. Seveda, njih napačna diagnoza in zdravljenje bi lahko imelo za posledico poslabšanje bolnikovega stanja ali pa celo smrt. Ko gre za duhovno bolezen in njeno zdravljenje, niso posledice napačne diagnoze in napačnega zdravljenja tako hitro vidne ali pa sploh niso. A škoda zato ni nič manjša, morda še večja. Zato bomo morali tudi mi duhovniki v svojih nasvetih posnemati zdravnikovo vestnost in jo še nadkriliti.

Po drugi strani Vas pa spomnim na tole. Včasih ni bilo psihologov in psihiatrov in je duhovnik, kot je najbolj znal, dajal nasvete tudi v zadevah, v katerih danes vernika pošlje k tem strokovnjakom. Toliko nam boste že morali priznati, da smo postali veliko bolj skromni in previdni v dajanju nasvetov, da se vedno bolj zavedamo meja svoje pristojnosti. Ko gre za versko-moralna vprašanja, smo pa res na svojem področju in na tem imamo tudi posebne poklicne milosti, da lahko pravilno svetujemo, če seveda hkrati uporabimo tudi vsa naravna sredstva, ki so za dajanje nasvetov potrebna. Potem pa še nekaj: navadno imajo verniki do svojega duhovnika tolikšno zaupanje, da jim njihov nasvet osebno več koristi, kot pa nasvet kakšnega psihološkega strokovnjaka. Zato je duhovnik večkrat tako rekoč prisiljen — hočeš nočeš — svetovati tudi v stvareh, ki ne spadajo čisto v njegovo pastoralno področje.

Zdi se mi tudi, da duhovniki laikov še vedno ne upoštevate,

kot bi bilo prav. Kar ne morete nam zaupati kaj važnejšega v Cerkvi. To nas boli!“

Prav, da ste nam tudi to povedali. Pripomnite seveda, da tu nikakor ne mislite posebej na slovenske duhovnike, ampak splošno na dandanašnjo duhovščino.

Cerkev je vam laikom s koncilskimi odloki res dala veliko odgovornost v Cerkvi. S tem je nam duhovnikom dala jasno vedeti, da se mora naše razmerje do laikov resno predrugačiti. Vi ste naši resnični sodelavci, z veliko mero lastne odgovornosti. Pri mnogih poslih, ki so bili do sedaj nekako pridržani duhovnikom, lahko sodelujete. Pomisliva samo na liturgično področje. Kdo bi si mogel še pred 10 leti misliti, da bo v cerkvi pri nedeljski maši delil obhajilo skupaj z duhovnikom laik, moški in ženska. Če je prej kdaj to v skrajni sili kak laik storil, je bila to v Cerkvi senzacija prvega reda.

Župnijski pastoralni sveti hočejo laiku dati vso možnost, da se njegovo mnenje polno upošteva pri vseh važnih odločitvah v župniji. Na to ste najbrž predvsem mislili, ko ste napisali gornji stavek. Mnogi duhovniki so do laikov še vedno nekako nezaupni. Vi boste najbrž rekli, da težko izpustimo „vajeti iz rok“. Morda je v neki meri to res. Do sedaj smo bili vajeni samostojno o vsem odločati, in človeka stane dolgoletno navado zamenjati z nasprotno. Po drugi strani nam boste pa verjetno dali nekoliko prav, če vas opozorimo na to, da se mora ta preobrat vršiti postopoma. Vi in mi moramo bolj dozoreti za to novo obliko sodelovanja. Vsak prehitro aggiornamento brez primerne priprave lahko naredi več škode kot pa koristi.

Končavate svoj dopis s besedami: „Pa ne mislite, da sem proti duhovnikom. Nasprotno! Izredno vas spoštujem, ne samo zato, ker mi vera pravi, da ste Kristusovi namestniki, ampak tudi zato, ker sem sam osebno veliko od vas prejel. Če bi npr. v svojih mladih letih ne našel v duhovniku nesebične in dragocene pomoči, bi najbrž danes ne bil to, kar sem: zaveden katoličan. Cenim vas in prav zato, ker ste postavljeni na svetilnik, se vsaka pomanjkljivost hitro opazi, pri tem pa nikakor ne mislim podcenjevati vašega požrtvovalnega dela“. Hvala tudi za te besede, ki so nam v vzpodbudo k nadaljnemu delu za blagor naših vernikov. Predvsem pa tudi hvala za Vaše kritične besede k našemu delu. Kot vi potrebujete naše pomoči, tako mi vaše, da bomo vedno bolj to, kar vi po pravici od nas pričakujete, zavedajoč se seveda, da moremo to le delno dosegati.

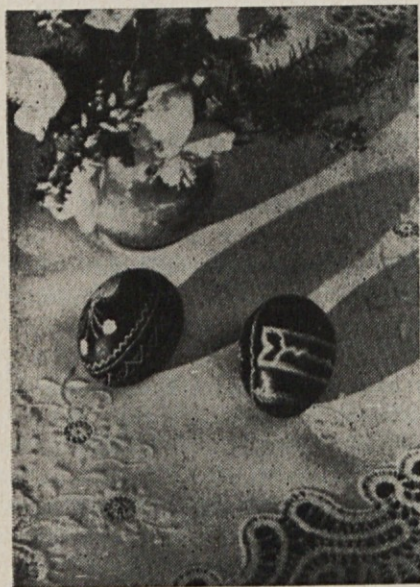
A. Kukovica.

Marija Assunta Pallotta

misijonarka

Bila je samo ena izmed stotisočev sester, ki v vseh redovih in kongregacijah, po vseh deželah sveta opravljajo tiho in ponižno svojo službo bodisi v kuhinji, na vrtu, v pralnici ali ob bolniški postelji. Ko umro, le skromen lesen križ označuje kraj njihovega zadnjega počitka — vse drugo je pozabljeno. Samo v knjigi življenja so zapisane žrtve in odpovedi.

Ena takih je tudi Italijanka

Marija Assunta Pallotta. Že kot otrok je spoznala, da je življenje trdo.

Revna za ljudi, bogata za Boga.

Rodila se je 20. avgusta 1878 v Force (Srednja Italija) kot najstarejši izmed petih otrok. Starši si bili revni in je moral zato vsak otrok zelo zgodaj začeti delati in pomagati pri vzdrževanju družine. Marija je bila stara dvanajst let, ko je pomagala zidarjem, jim nosila kamenje in malto, pomagala kmetom na polju ali obrobjala obleko pri kaki šivilji. Po končanem delu zunaj doma, je bilo treba še doma marsikaj narediti.

Vendar je vedno še našla toliko časa, da je stopila v cerkev, tam molila ali da je zbirala na prostem ali po domovih okrog sebe otroke in jim razlagala katekizem.

Nikoli ni tožila in samo mati je vedela za njeno skrito pokorjenje, v čemer je hotela posnemati svetnike. Ko so bratje in sestre dorasli, je odkrila škofu Canestrariju željo, da bi rada šla v samostan in posvetila svoje življenje Bogu. Na njegovo priporočilo so jo sprejele misijonarke frančiškanskega reda.

Skrita in ponižna misijonarka

V Grottaferrata pri Rimu je Marija Assunta opravila noviciat. Še preden ga je končala in je 8. decembra 1900 mogla opraviti prve obljube, je prišlo sporočilo, da so med boksarsko vstajo na Kitajskem umorili sedem sester njenega reda. Vendar se njeno upanje, da jo bodo zdaj poslali na Kitajsko, ni izpolnilo; namesto tega je bila predstavljena v Firence.

Skromna, tiha, mala sestra, ki je o sebi zmeraj govorila: „Ne znam nič in nisem nič,“ je tu opravljala najnižja in najtežja dela, ležala je na slamnjači v zakristiji; po dnevnem delu je bila tako trudna, da bi jo lahko — kot so se dobrodušno šalili — med spanjem lahko prenesli ven, ne da bi se zbudila.

Umrla za tifusom, stara 27 let.

Ko je bila stara petindvajset let, se ji je izpolnila želja, da so jo poslali v misijone. Po dolgi in nevarni vožnji je prispela v Toung-el-Keu, kjer je enajst sester skrbelo za štiristo kitajskih deklet.

Marija Assunta je delala v kuhinji, pri delu ji je pomagala samo kitajska sirota, od katere se je naučila toliko kitajščine, da sta med težkim delom mogli skupaj moliti rožni venec. Tudi tu je živela skromno, tiho in spokorno.

Morda ne bi nikoli stopila iz te skrivnosti, če ne bi v začetku leta 1905 razsajala strašna epidemija tifusa, ki tudi sirotišnici v Toung-eul-Keu-u ni prizanesla. S skrajnimi naporji se je Marija Assunta žrtvovala za bolne otroke in sestre, dokler ni sama postala žrtev tifusa in umrla 7. aprila 1905.

Ljudje, ki so bili navzoči ob njeni smrti, so potrdili, da je prijeten vonj, ki si ga niso mogli razložiti, napolnil njeno mrliško sobo. Ko so jo osem let kasneje odkopali, je bilo njeno truplo popolnoma nedotaknjeno.

Papež Pij XII. je mlado redovnico leta 1954 razglasil za blaženo in določil 7. april za njen praznik.

MOLITVENI NAMEN

za april

Splošni: Molimo, da bi člani krščanskih družin živeli v medsebojni ljubezni in tvorili „domačo Cerkev“.

Misijonski: Molimo, da bi se pospeševal plodovit pogovor in medsebojno cenjenje med kristjani in muslimani.

25 LET MED SLOVENCMI V MAR DEL PLATI

Prihod

Pozno popoldne sem 29. aprila 1949 z „Atlánticom“ prispel v Mar del Plato. Od sedemurne vožnje mi je ostalo 20 pesov, po takratni veljavi okrog 2 US\$, in 6 naslovov rojakov, ki mi jih je dal še v Buenos Airesu g. Hladnik. S kaj različnimi občutki sem pogledal cerkev sv. Petra, kjer naj bi po škofijskem dekretu z La Plate začel svoje duhovniško delo v tej novi deželi.

Kmalu sem naletel na zakristana, okrog 50-letnega Italijana, ki me je spremljal tudi v zame določeno sobo v prvem nadstropju župnišča, kjer me je že čakal kovček z vsem, kar sem premogel. Kmalu je bila večerja. Tedaj me je g. župnik predstavil trem starejšim duhovnikom, ki bodo odslej moji tovariši — kaplani, dva Italijana in en Bask. Pri večerji je bilo še nekaj drugih ljudi, ker se je g. župnik ravno poslavljajal, da odpotuje drugo jutro na potovanje v Evropo. Vzdušje pri večerji je bilo prijetno domače. Spoznavali pa smo se v nekem romanskem esperantu, mešanica španskih, latinskih in italijanskih besed.

Drugo jutro je g. župnik odpotoval, župnija pa je ostala v rokah najstarejšega Italijana. Mene je po maši vzel v roke drugi Ita-

lijan in mi na dogih sprehodih razkazal glavne stvari v središču mesta. Ker zaradi neznanja jezika razen maševanja drugega še nisem mogel, sem imel dosti časa da sem potem tudi sam počasi prodiral bolj daleč v mesto in v njegova predmestja, pa tudi v okolico. Začel sem iskati stik z rojaki.

Iskanje rojakov

Mar del Plata je ob mojem prihodu štel okrog 180.000 prebivalcev in bil razdeljen na 4 župnije. K sv. Petru je spadal center in velik del podeželja tja do mej z Balcarcem, tj. 37 km od morja v notranjost. Tako je k tej župniji spadal lep kos obale z igralnicami in glavnimi hoteli in vsemi velikimi trgovinami in bankami. Pa tudi jezero Laguna de los Padres in nekaj potokov ter celo nekaj hribov kot Sierra de los Padres in La Peregrina.

Naši rojaki so se naselili v glavnem v predmestjih, ki so deloma spadala k sv. Petru, deloma pa tudi ostalim trem župnijam. Nekateri celo zunaj mesta. Rojake sem začel iskati na podlagi Hladnikovih naslovov. Kmalu pa sem spoznal, da si s temi naslovi ne bom veliko pomagal, ker so bili vsaj nekateri že zastareli. Imi-

grant se namreč v začetku precej seli, ko si počasi išče boljšega mesta pri delu in na podlagi tega seveda tudi stanovanje.

Potrkam na prvem naslovu, ki ga imam, in radovedno čakam. Na vprašanje, če tu živi družina N.N. mi odgovore, da so bili tu, pa so se preselili. Očividno jim vzbudi zaupanje moja duhovniška obleka. Prijazno mi razložijo, kam so se iskani rojaki odselili. Ni daleč. Potrkam še tam. Sedaj sem zadel. Doma so. S slovensko prijaznostjo me sprejmejo. Lepo zveni njihovo goriško narečje. So z Goriških Brd, že dolgo v Argentini. Poznajo g. Hladnika. Delajo v gradbeni stroki, se pravi, oče in sin. Otrokom gre slovenščina le težko, razumejo pa. „Kmalu spet pridite“, se poslovimo. Tako, led je prebit.

Nadaljujem z iskanjem. Vsak dan odkrijem kaj novega. Vedno ne gre tako srečno. Na nekaterih naslovih sploh nikogar ni, so netočni. Vendar že poznani mi pomagajo pri odkrivanju še drugih. Naslovi se množijo in z njimi novi poznani. Večinoma so Goričani, deloma Kraševci. Vsi še izseljenci zaradi fašizma. Zelo prijazni so in gostoljubni. Nekaj rojakov je tudi s Savinjske doline in celo iz Bele krajine. Mar del Plata tako počasi izgublja zame občutje tuje.

Po vseh doslej znanih pridem v stik tudi z novimi. Tudi ti so Goričani. Po starih, ki so večino-

ma njihovi sorodniki, se spoznamo. Sedaj nas je ob nedeljah že nekaj pri sv. Petru in po maši pred cerkvijo malo poklepetamo. Stari se držijo bolj že svojih na vajenih cerkva. H krstu pa že prinesejo k nam, da jih po slovensko krstim.

Počasi naletim tudi na Kranjce. Večinoma so Notranjci. So bolj zaprti kot Goričani. Nekateri mi takoj ob spoznanju dajo vedeti, da v cerkev ne hodijo. Ker pa vidijo, da me to ne zmede, smo tudi z njimi kmalu prijatelji. Tudi z najbolj rdečimi. Celó na roko mi grejo, kadar iščem kakega neznanega. Je videti, da se delavci dobro poznajo med seboj, so sami tudi delavci. Malo zanemarjeni, ker so samci ali pa imajo družine doma. Celó na bolnike me spomnijo in spremljajo na pogrebih. To jim je všeč, pogreb z duhov-

nikom, kakor nekoč doma. Le zvonov še manjka, ko so včasih doma tako radi zvonili. „Rdečilo“ počasi odstopa. Spomini na domovino nas zbližujejo.

Chapadmalal in Miramar

G. Hladnik mi je pri odhodu z Bs. Airesa priporočil tudi rojake v Chapadmalalu in Miramaru. Vsi so novonaseljenci. S prvimi dobimi zvezo po g. Slavku Tršinarju, ki je tudi tam na delu. Večinoma so prišli z italijanskih taborišč. Je videti, da pri delih v tej koloniji ne bodo stalno ostali. Le ena družina se je naselila na čakri izven kolonije. Znanci iz koroških taborišč.

Drugače je v Miramaru. Tam je poleg skupine fantov, tudi z italijanskih taborišč, tudi nekaj družin z okolice Blok. Ob prvi priliki se peljem v Miramar. Z nekaterimi se že poznamo iz Spitala. Vsi se borijo z začetnimi težavami izseljenca. Tesna stanovanja, dela pa ne manjka, zato tudi kruha ne. Bo že, samo da smo čez morje.

Obisk g. škofa dr. Rožmana

V takem stanju smo pričakali obisk gospoda škofa dr. Rožmana septembra 1949. V resnici je bila to prva prilika, da smo se sešli vsi, ki smo se do tedaj spoznali. V Mar del Plati najprej pri sprejemu na kolodvoru, pa še drugi dan dvakrat, pri malici in v za-

ključeni družbi pri večerji pred odhodom dragega gosta. Povsod je škofova prijazna beseda na vse najlepše vplivala.

V Miramaru pa smo se po škofovi maši v farni cerkvi zbrali pri skupnem kosilu. Kar lepo število. Vsi smo bili veseli in zadovoljni.

Prihod novih rojakov

Ob mojem prihodu v Mar del Plato je bila najvišja stavba štirinadstropna telefonska centrala, za 14-nadstropno banko provincije pa so šele izkopavali temelje. Potem pa so začele v pospešenem tempu rasti visoke stavbe. To je pripeljalo v Mar del Plato tudi skupino novih Slovencev pod vodstvom g. Lichtenberga. Pri raznih visokih stavbah okrog trga Colón je cementno ogrodje delo teh rojakov. Dobili smo se včasih kar na zgradbah zvečer po delu, kjer so večinoma živeli.

Razen tega, kratkih pogovorov po nedeljski maši, kake prav redke poroke in pogreba, večjih srečanj takrat še nismo imeli. Nismo imeli pripravnih prostorov. Pa tudi jaz sam sem bil vezan na župnijo. Kmalu so me tovariši kaplani vpeljali v opravljanje raznih devetdnevnic in na spovedovanje, ki ga je bilo v Mar del Plati zelo veliko. Vrste pri spovednici so bile vedno daljše, pa tudi delo v župnijski pisarni je rastlo. Tako sem za rojake imel vedno manj časa.

Ustanovitev škofije Mar del Plata

Junija 1957 je bila ustanovljena samostojna škofija Mar del Plata, ki je dotlej spadala cerkveno pod La Plato. To je tudi važen mejnik v življenju naše slovenske skupnosti. Posebno še, ko sem bil s 1. julijem 1959 imenovan za župnijskega upravitelja stolne cerkve, kjer sem bil do tedaj kaplan. Sedaj sem seveda imel veliko več pravic in sem lahko razpolagal s prostori v župnišču in imel lahek dostop tudi do kolegija Divino Rostro, ki je bil tedaj še kaplanija stolne fare. Kar smo že dolgo želeli, se je sedaj moglo uresničiti. Tudi druge okoliščine so se zboljšale. V Mar del Plati se je med tem naselil s svojo družino ing. Pitterle, znanec še iz Škofovih zavodov, dober glasbenik in pevovodja. Že precej prej je prišel med nas g. Boris Krasnik, učitelj po poklicu. V Casa Tia je dobil mesto dr. Kisovec, ki je imel veliko zvez z vso jugoslovansko kolonijo v Mar del Plati. Vse to je zelo ugodno vplivalo na poživitev in obogatitev življenja Slovencev v Mar del Plati.

Najprej je začel ing. Pitterle v župnijski pisarni zvečer s pevskimi vajami. K ustanovitvi zboru so veliko pripomogli g. Tršinar in pa brata Furlana, ki so s svojim vplivom kmalu pridobili skupino rojakov in rojakinj za zbor. Tako smo lahko začeli s slovensko mašo v kapeli Divino Rostro vsa-

ko prvo nedeljo v mesecu, vse do danes. Rojaki so to z velikim zadovoljstvom sprejeli. Sedaj lahko tudi v Mar del Plati Boga častijo in mu slavo pojejo v svojem materinem jeziku.

Ker so starši želeli, da bi se njihovi otroci vsaj malo slovensko naučili, smo začeli ob sobotah popoldne s slovensko šolo. Tudi to pri sestrah v Divino Rostro. Vodil je vse šolsko delo z veliko ljubeznijo g. Boris Krasnik. Pomagal pa mu je v višji skupini g. Tršinar. Petje je učil ing. Pitterle. Seveda smo imeli tudi verouk. Delo pa je bilo težko, ker otroci mešanih družin od doma niso nič slovenskega znali. Pa tudi niso kazali kakšne posebne volje, da bi se kaj slovenskega naučili. Še največ uspeha je bilo pri petju. Poleg tega so se otroci iz čisto slovenskih družin dolgočasili, ker jih nismo mogli učiti posebej. Vendar je slovenska skupina priredila s pomočjo g. Tršinarja in Kisovčeve gospe nekaj lepo uspelih Miklavževih večerov in še nekaj drugih prireditvev, ki so napolnili ne majhno zavodovo dvorano v veliko veselje staršev nastopajočih otrok.

Pa tudi odrasli so začeli poleg cerkvenega petja gojiti narodno pesem in tako s svojim petjem lepo sodelovali pri raznih nastopih oz. prireditvah slovenske skupine. Večkrat smo se namreč zbrali pri kakšnem skupnem kosilu ali večerji takole okrog božiča ali velike noči. Pa tudi ob

slovesu oz. vrnitvi raznih rojakov, ki so obiskali staro domovino. Se razume, da ni manjkalo ob takih prilikah navdušenih besed in lepega slovenskega petja.

Vzporedno z Mar del Plato smo začeli s slovensko službo božjo tudi v Miramaru. Prav tako tudi s slovensko šolo ob sobotah oz. nedeljah. Pri maši je deloma pomagali, dokler je bil v Miramaru, g. Žagar, šolo pa so vodili kar požrtvovalni rojaki tamkaj. Le vsako drugo nedeljo v mesecu je potoval z menoj g. Kresnik, da je je kot poklicni učitelj dajal potrebna navodila za bolj uspešno šolsko delo. Tako smo tudi v Miramaru imeli vsako drugo nedeljo v mesecu mašo, kar nadaljujemo še sedaj pri sestrah Ntra. Sra. de Luján. Šolo pa imajo v svojem domu, kjer priredijo vsako leto tudi nekaj uspešnih prireditev kot materinski dan, Miklavžev večer, domobransko proslavo in še kaj drugega.

Hišni duhovnik v zavodu sv. Vincencija

Po dveh letih župnikovanja v stolni župniji sem postal hišni duhovnik v zavodu sv. Vincencija. Delo med rojaki mi je tako postalo še bolj možno. Več prostega časa za obiske v mestu in okolici. Pa je bilo kar potrebno. Pri starih naseljencih se je začela kazati prav pogosto utrujenost in izčrpanost zaradi težke-

ga življenja prvih let v Argentini. Vedno več jih je začelo hirati in bolehati. Zato je potrebno vedno več obiskov bolnih rojakov na domovih, prav tako pa tudi po bolnišnicah in sanatorijih. Vedno pogostejše smrti posega v naše vrste, tudi v vrste pevskega zbora.

Poleg tega se je nekaj rojakov izselilo iz Mar del Plate. Že prejšnji del mož in fantov konstrukcije. Odšel je s svojo družino ing. Pitterle. V Evropo se je vrnil s svojo gospo dr. Kisovec. Hvala Bogu, z vso ljubeznijo se je vrgel na delo pri zboru g. Tršinar. Ne samo da ga je ohranil, ampak tudi izopolnil in skupaj s pevci Miramara celo priredil nekaj prav uspešnih nastopov v dvoranah pred marplatensko publiko.

Končno smo izgubili tudi g. Kresnika. Šolo smo v Mar del Plati že prej opustili, ker so otroci deloma odrasli, deloma pa je bilo zanimanja za to delo vedno manj, kljub izredni požrtvovalnosti učiteljev.

Tako je v Mar del Plati, ki letos slavi 100-letnico svoje ustanovitve in ima 320.000 stalnih prebivalcev ter 18 župnij, med temi pa je okrog 120 slovensko govorečih, ostala v glavnem le naša maša prve nedelje v Divino Rostro in pa skrb za bolne in ostarele rojake. V Miramaru pa v glavnem še vse živi.

Boris Koman

Zakaj ne smem vedeti?

Kaj je zaročna doba?

Zaročna doba je čas pred poroko; je doba priprave na zakon. V tem času se zaročenca pripravljata na skupno življenje v zakonu. Ta čas naj bi ne trajal predolgo, redno eno ali dve leti. Važno je, da zaročenca v tem času spoznata sama sebe in drug drugega. Zaročna doba ne da zaročencema nobene pravice do tako imenovanih „dokazov ljubezni“. Spolno dejanje v zakonu je najintimnejši izraz najgloblje ljubezni. Predzakonsko spolno izživljanje je sebičnost. Čeprav se govori o ljubezni, je le iskanje zadovoljitve lastnega spolnega nagona brez odgovornosti za posledice in brez ozira na čustva drugega. Molitev, zakramenti, medsebojno spo-

štovanje in razumevanje pomagajo zaročencema premostiti skušnjave in nevarnosti, ki se v zaročni dobi pojavijo. Le čisto medsebojno razmerje v zaročni dobi vodi v srečen zakon.

Tečaj za zaročence je potreben za njuno bližnjo pripravo za zakon. V mnogih župnijah so organizirani predzakonski tečaji, kjer se zaročenci seznaniijo z različnimi temami, kakor so: o dolžnostih zakoncev, o harmoničnem sožitju, o izrazih zakonske ljubezni, o vzgoji otrok in podobno. Na teh tečajih redno govorijo: duhovnik, zdravnik, zakonski par, psiholog; vsak iz svojega pogleda na zakon.

Kaj je zakon?

Je združenje življenja moža in žene. Svoj izvor in svoje zapovedi

ima od Boga, ki je ustvaril človeka kot moža in ženo in ju združil v skupnost za vse življenje.

Združenje in nerazvezljivost zakona

Mož in žena, ki se ljubita, se združita za vedno in ta združitev se razdre samo s smrtjo. To je pravi smisel in namen zakona. Zakonska ljubezen zahteva medsebojne popolne predaje in izključuje prisotnost katere koli druge osebe. Smisel in dolžnosti zakoncev (na primer roditi in vzgajati otroke) se morejo izvrševati samo v neločljivem zakonu.

Ker je bil zakon ustvarjen od Boga in po Kristusu dvignjen do časti zakramenta (je poseben in stalen vir stanovske milosti), je za katoličana veljaven le takrat, kadar je sklenjen v Kristusu. Za katoličana civilna poroka nima veljavnosti zakona, ker zaročenca šele cerkveni obred poroke spremeni v zakonca in jima da pravico do skupnega življenja.

Zakon med dvema osebama, ki nista katoličana, ali med dvema, ki ne verujeta

Medsebojna privolitev v zakon veže oba zakonca in da njuni zvezi značaj veljavnega zakona (naravni zakon). Tudi ta naravni zakon temelji v naravnem moralnem redu, ki je postavljen od Boga, ki veže vse, torej je tudi ta zakon neločljiv.

Mešan zakon

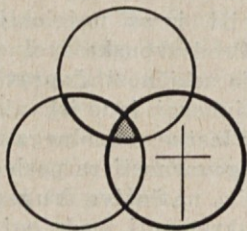
je zakon med katoličanom in ne-katoliškim kristjanom. Ti zakoni so pogosti v deželah, kjer poleg katoličanov prebivajo še drugi kristjani. Cerkev jih zelo odsvetuje, ker so pogosto vzrok verske mlačnosti. Prinese kot posledice zanemarjenje verske vzgoje otrok, ki je tako važna v življenju. Resničnost pokaže, da je sožitje dveh oseb z različnimi verskimi idejami zelo težko.

Sposobnost za zakon

je stanje ali stopnja fizične in duševne zrelosti za poroko. Pri fantu je to okoli enaindvajsetega leta, pri dekletu nekoliko prej. Ni pa rečeno, da sta s temi leti res za zakon pripravljena. Vsaj v veliki večini ne. Tako važno dejanje zahteva zrelosti in odgovornosti, ki jih mnogi mladi ljudje še nimajo. Zakoni med mladostniki se pogosto znajdejo v velikih krizah prav zaradi pomanjkanja zrelosti zakoncev.

(Se nadaljuje)

Otto Goldmann — M. Mt.

Resnična vrednost življenja

Do našega končnega in večnega cilja pridemo, ko dokončamo veliko potovanje, ki je naše življenje na zemlji. Vem, da marsikoga to ne zanima, vendar ti ljudje si lažejo in goljufajo sami sebe. Delajo se, kakor da bi večno živeli na tem svetu ali kakor da bi se po tem zemskem življenju za nas vse končalo.

Po tem mišljenju bi bilo človeško bitje enako ali še manj vredno kakor žival. Kakor da bi pravični človek imel isti konec kakor razbojnik brez vesti. Če bi bilo to res, tedaj bi bili vsi pošteni ljudje, ki izvršujejo svoje dolžnosti, največji tepci in norci. Ne, če resno premislimo, moramo reči, da se splača živeti pošteno in držati pravi red v svojem življenju. Splača se, ne samo zaradi večnosti, ampak tudi zaradi tega življenja, čeprav si ne moreš kupiti zlatega jedilnega pribora ali letne palače v San Isidru, ker končno to ni najvažnejše.

Res pomembno in važno je, da si ti v svoji notranjosti pra-

Skupina slov. deklet in fantov v Berazateguiju

vičen, pošten, uravnovešen, oseba, ki ima urejeno notranjost, ki je v prijateljstvu z Bogom.

Vidiš, to je važno.

Delo ni suženjstvo

Vendar mnogi postopajo, kakor da bi bilo. Delajo samo zato, da zaslužijo denar ter si potem lahko dovolijo več udobnosti. Garajo ves dan; zvečer se usedejo v kino ali v bar in zapravijo denar, ki so ga tako težko prislužili. Delati zanje pomeni služiti denar in nič več.

Mlavec, ki tako misli, je podoben oslu, ki nosi svoj tovor le, če ima za sabo priganjača z bičem in pred sabo hlev s krmo.

Da, to je suženjstvo, res pravo suženjstvo.

Delo je nekaj čisto drugega. Tu mlad človek pokaže, kaj je skritega v njegovem notranjem življenju in česa je zmožen storiti. Tu dokaže, da je zgrajena oseba, da zna ustvarjati in oblikovati, da je na ta način odsev Boga-Stvarnika.

Tako pojmovanje dela odgovarja človeškemu dostojanstvu, nas osvobodi v naši notranjosti in nam da spoznati našo osebno vrednost.

Kako ubog je tisti, ki gre zjutraj na delo brez vsakega veselja in z nezadovoljstvom. Ko pride ob šestih na delo, si misli: „Zakaj ni že štiri popoldne!“ Ves čas skrivaj pogleduje na uro in čaka, kdaj bo smel oditi. In če se to ponavlja vsak dan, vse leto, bo tak človek postal usmiljenja vreden nesrečnež. Velik del svojega življenja se samo plazi in vlači brez veselja, brez zadovoljstva in brez občutka notranje sreče. Ko drugi skončajo svoje delo, ko se umirijo in začnejo svoj počitek, se on šele prebuja za svoje „razvedrilo“, da zapravi svoj denar, izrabi samega sebe ter svoj prosti čas v igrah. Šele tedaj se mu zbudi zanimanje.

Gotovo ne bi bil rad podoben takemu žalostnemu junaku. Ti veš, kako važno je, da imaš možnost dela, da lahko pomagaš ustvarjati, da lahko dokažeš, česa si zmožen. Važno je, da se v svojem delu izpopolnjuješ, tako lahko več storiš v prid sebi in družbi.

Se nadaljuje.

Otto Goldmann — M. Mt.

Greš,

Jezus,

z menoj?

**Vem, da ji pomilovanje nič ne pomaga, Gospod,
a vendar se mi smili**

● Še vedno bi lepše in bolje pisala, kakor drugih dvanajst skupaj. A njeno življenje se zgublja v prazno, kot potoček v brezmejno morje. Nikoli se ni naučila izkoristiti talentov, ki jih ima, da bi z njimi pametno živela. Pije..., in ko je sita alkohola, uživa močna mamila. Tisti, katere je prej zabavala, so jo pustili samo.

● In kljub temu je ohranila tisti odprti široki smeh iz prejšnjih let. Vsemu svetu se smeje, kakor da se ni nič godilo. Šele ko je sama, ji skrito trpljenje trga srce.

● Hodi še vedno s tako lahkoto kakor v času, ko je obiskovala najboljše plesne šole. Še vedno nosi isto obleko, ki jo je rabila pri nastopih v razkošnih lokalih, čeprav je že vsa ponošena in oguljena. Živi v razpadajoči bajti v naselju, ki je na slabem glasu. Domači se ne brigajo anjo.

● Prosim Te, Gospod, bodi z njo dober. Se spomniš, kako si ljubil Marijo Magdaleno, ji vse odpustil in ji neznansko poplačal

njeno ljubezen do Tebe?! Čuti se zgubljeno in negotovo in obupno potrebuje Tvoje ljubezni. Izmed izgubljenih ovc. ki jih Ti posebno ljubiš, je ona posebno žalosten primer, čeprav se zmeraj tako široko smeje — sredi vele mestne gnilobe. Jezus, pod to njeno trmasto masko veselja — češ, saj je vse dobro — ji daj čutiti, da jo imaš v resnici rad. — Nekateri pravijo, da se ji je pamet zmračila, a dejstvo je, da jo je življenje ogoljufalo za srečo. Vrne ji jo!

Jezus, pri 45 letih je brez dela

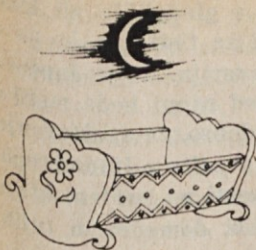
● Sedi s parku na klopi. Pred nekaj dnevi je nehal borbo z življenjem. Spolnil je 45 let in dopolnil delovno življenjsko dobo — ker ni kvalificiran delavec in ker so ga avtomatični stroji nadomestili v tovarni, kjer je doslej delal.

● A on vsega tega ne razume, Gospod. Samo ve, da je odri-njen in da je domačim nadlego. Žena odide zjutraj na delo po hišah: pere, pospravlja, lika. Več hiš je prevzela, tako da je ves teden zaposlena. Dva otroka sta čez dan v šoli, tretji, najstarejši, pa je pri vojaki.

● Namesto da bi bil šef družine, ni nič, Jezus, popolnoma nič. Sedaj lahko mirno sedi doma in gleda televizijo, a tega se kmalu naveliča: on je v najlepših moških letih in hoče to tudi pokazati. Ko žena prinese plačo, ga pa to vznemolji, postane napadalen, vzame nekaj denarja, se napije in tako za nekaj časa pozabi vse skupaj.

● Otroci ga skoraj zaničujejo. Tudi oni ne morejo razumeti, zakaj je oče brez dela. Pred otroci se čuti še manj moža, očeta in človeka — brez moči in brez volje. Čuti, da je krivično porinjen ob rob življenja, pozabljen, je kot izvržek človeštva sredi bleščečega sveta, polnega novih svetlih strojev in sredi ljudi, katere spremljajo sami uspehi. Njega se ni dotaknil blesk življenjskega uspeha, Gospod. Zanimaril je tudi svojo zunanost, Gospod, ne pazi na obleko, na snago, čuti se starčevsko utrujenega in brez volje — to zadnje je najhuje!

● Kaj naj naredi, Jezus? Kaj bo naredil z družino? Daj mu močne in vztrajne volje, Gospod, da bo poiskal novo službo in se privadil novemu delu! On hoče še delati in je sposoben, a je imel molo. Pomagaj mu do nove službe!

v družini

VZGOJA VERSKEGA ČUTA PRI OTROCIH IN MLADINI

Spoštovanje svetega

1. POMANJKANJE SVETEGA in čuta zanj je oznaka današnjega časa, ki ga imenujemo dobo laicizma. Človek ne potrebuje Boga v svojem velikem tehničnem in znanstvenem napredku. Sam sebi zadošča. Jasno je, da to naziranje v okolju vpliva tudi na mladega človeka, ki v tem okolju živi.

V šoli jim pri nobenem predmetu ne govorijo o Bogu, ampak jim razlagajo vse, kakor da ni Boga — Stvarnika. Če jim še doma nihče ne pove besede o Bogu, če nikoli ne molijo v družini, če v obliki posvetnih slik ni prostora za križ ali kako drugo sveto sliko, bo otrok prišel kmalu do prepričanja, da Boga ni ali da ga vsaj ne potrebljuje. Teolog Moeller je prav zapisal: Imamo kristjane brez krščanstva. Krščanstvo ie mogoče živeti le daleč od sveta, v samoti samega sebe. V preteklem času jim je zunanji svet na vsakih par korakov govoril o Bogu, o svetem: verska znamenja in cerkve so mladega človeka spominjala na Boga, v modernem svetu in med novimi stavbami tega ni več.

Verski obredi in verski prostori so mnogokrat preveč preprosti v primeri z razkošiem sveta, ki jim govori o moči človekovi, molči na o veličini Boga. Nevarno ie, da si bodo mladi ob tem molku svetega uredili tudi življenje po modi sveta, brez misli na Boga.

2. VZGOJA K SPOŠTOVANJU DO SVETEGA. V šoli opazujemo in prenašamo otroke in mlade ljudi, ki pridejo s tako borno človeško in božjo vzgojo. Ne znajo se obnašati kot ljudje, ker jih niso tega naučili doma. Če hočemo, da bodo znali hoditi, sedeti v cerkvi in spremljati svete obrede, jih je treba tega naučiti. Povedati jim je

treba, da bodo v cerkev stopili drugače kakor v gledališče ali kino dvorano. Da bodo znali molčati in biti pozorni za tisti čas, ko so v cerkvi, kadar molijo. Pišejo o sv. Frančiški Ksaveriju, da je Japonce naučil moliti sv. rožni venec tako, da ga je pred njimi hodé molil z vso zbranostjo. Otrok ima naravni čut za lepo, dobro, za spoštovanje, le utrditi mu ga je treba, da bo stalno znal govoriti z ljudmi, spoštovati stare ljudi, vzgojitelje, da se bo znal vesti na svetem kraju v cerkvi, da bo znal spoštljivo govoriti o ljudeh, domačih in tujih, zlasti pa o Bogu.

3. ŽRTVE. Otrok je plemenit, tudi nasproti Bogu. Poskrbijo pa naj starši, da pokažejo otrokom vso ljubezen, ki jo je nam ljudem, tudi otrokom, izkazal. Da vse tisto, kar mi naredimo za božjo čast, ni usluga z naše strani, ampak le medlo povračilo vsega tega, kar nam Bog neprestano naklanja. Paziti je treba, da ne bo otrok tekmoval z Bogom v plemenitosti in se naredil farizeja za vse življenje. Otroku je treba vtisniti v srce besede sv. Janeza: „Da je Bog najprej ljubil kakor mi njega.“ Otrok se mora naučiti prav ceniti ljubezen božjo, tudi do njega, potem bo znal žrtvovati marsikaj za Boga, sicer bo bolj cenil svoje žrtvice kakor ljubezen božjo. Zgodilo bi se, da bi nabiral žrtve za Boga, ne bi pa napredoval v ljubezni do Boga. Skvaril bi se tako za vse življenje in postavil za upnika pred Bogom, ter pritoževal čez vse hudo, kar bi ga v življenju zadelo. Gotovo je potrebna žrtev, da pokažemo ljubezen do Boga, še bolj je pa potrebna ljubezen, da smo te žrtve sposobni. Šele takrat, ko otrok spozna globočino ljubezni božje do nas, bo spoznal potrebo svoje ljubezni do Boga in iz te ljubezni do Boga bo zrasla ljubezen do bližnjih, med katerimi bodo najprej starši. Naj torej ne mislijo starši, da bodo prikrajšani za ljubezen otrok, če jih bodo naučili najprej in najbolj prave ljubezni do Boga, ker le ta bo rodila pravo ljubezen do njih.

4. SV. PISMO je važno sredstvo za spoznanje Boga, katerega bodo pili otroci na vsaki strani. Če starši spoštujejo sv. pismo, se nanj zanimajo, ga berejo, bodo isto storili in čutili tudi otroci. Kako lepa prilika za opis srečanja človekovega z Bogom je že zgodba Adama in Eve, s katerima se je Bog tako prijazno pogovarjal. Otrok se bo iz te zgodbe naučil zaupanja do Boga. Spoznal bo božjo dobroto, ki ga bo naučila njegove dobrote, ko bo premišljeval božje usmiljenje s prvimi starši po grehu. Ni jih zavrgel, ampak jim je poslal Odrešenika, čudežno vodil judovski narod tako, da si naravno ne moremo vsega tega razložiti. Trpljenje pravičnih jim razložite ob zgodbah sv. pisma, da ne bodo imeli problemov v življenju s svojim trpljenjem.

— Evangelij je kakor nalašč pisan za otroke. Pozabite na svojo modrost in jim razlagajte Jezusove zgodbe, ki bo vstal pred njimi kot Dobri in Mogočni, ko zna pomiriti vihar na morju, lepo sprejemati in božati otroke. Naučili se bodo ob Jezusu verovati v božjo dobroto, posnemati Jezusa zlasti v ravnanju s preprostimi, ubogimi ljudmi. Naučili se bodo, da bodo pobožni ne le takrat, ko bodo molili, ampak kadar bodo sočutni in dobri z ljudmi.

Videli smo, kako hoče Bog govoriti vašim otrokom po vas, o njihovem verskem življenju preko vašega, katerega morate dejansko izžarevati posebej v družini. Vaši otroci bodo ljubili in poslušali Boga, če ga boste ljubili in poslušali vi v življenju.

Msgr. Anton Orehar

Ob premišljevanju
bolečin žalostne
Matere božje
se hrani kristjan
za rast v veri,
bogovdanosti
in ljubezni

KRŠČANSKO UREJANJE ROJSTEV

4. Kako urejevati rojstva?

a) „Človeško življenje“

Ker se je v zadnjem času vedno bolj širilo mnenje, da je uporabljanje umetnih sredstev, na primer protispočetnih tablet, za urejanje rojstev nekaj povsem razumljivega, je papež Pavel VI. izdal 1. 1968 okrožnico „Človeško življenje,“ ki to mnenje zavrača. glede okrožnice pravi papež, da je hotel v okrožnici „spregovoriti dobro besedo v obrambo častitljivosti zakonske ljubezni in dostojanstva družine“ (24. avg. 1968).

Nauk okrožnice je torej treba gledati v luči zakonske ljubezni, družinske sreče in življenjske resnosti zakoncev.

V nauku okrožnice torej ne smemo videti samo prepovedi kontracepcijskih sredstev, ampak najprej nauk vrhovnega pastirja Cerkve, po katerem si morajo vsi katoličani vzgajati svojo vest glede osnovnih dobrin zakona: glede družinske sreče.

Krščanski moralni nauk uči, da je dolžnost, da se zakonca med seboj ljubita, da imata primerno število otrok in da skrbita za družinsko srečo, pomembnejša dolžnost od dolžnosti uporabljati neoporečna sredstva pri urejanju rojstev. Ta dolžnost je oni podrejena. Ker pa mora uporabljanje neoporečnih sredstev za urejanje rojstev služiti največjim vredno-

tam zakona, to uporabljanje ni nekaj nepomembnega in postranskega.

„Človeško življenje“ uči, da sta zakonca „dolžna svoje ravnanje prilagoditi ustvarjalnemu božjemu načrtu, ki ga izraža sama narava zakona in narava zakonskih dejanj.“ (tč. 10).

Zakonca Bog ni ustvaril samo za skazovanje ljubezni med zakoncema, ampak tudi za porajanje novih človeških življenj. Temu primerno je Bog uredil moško in žensko naravo. Zakonsko spolno dejanje je torej usmerjeno tudi na porajanje novega življenja, čeprav do spočetja vedno ne pride.

Kdor torej zakonskemu dejanju to usmeritev samovoljno odvzame, „nasprotuje tako moški kakor ženski naravi in njunim najbolj intimnim odnosom; nasprotuje pa tudi božjemu načrtu in božji volji.“ uči Pavel VI. (tč. 13).

Ker človek ne sme posegati v božje načrte in delati proti božji volji, zato „mora vsaka uporaba zakona biti sama po sebi naravnana na porajanje življenja“ (tč. 11).

S tem naukom se je sedanji napež pridružil tradicionalnemu nauku Cerkve, po katerem je samovoljno uporabljanje umetnih sredstev za uravnavanje rojstev samo po sebi nedovoljeno.

dr. Štefan Steiner

(Bo še)

ZAKON SKRIVNOST ZAVITA V LJUBEZEN

Tisti večer ni niti malo slutil, da bo doma počilo. Ko je prišel domov, ga je žena čakala s pis-mom v roki.

„Pismo zate,“ mu je rekla kra-tko in z zamolklim glasom.

„Zame? Kdo pa piše?“

„Policija. Vzemi ga in poglej. Priložili so tudi fotografijo, rekli so, da so slikali z radarjem ali ne vem s čim.“

„Ali so morda opazili, da sem z avtom prehitro vozil?“, se je čutil že malo lažje in brez skrbi. „Moram se pritožiti, šel bom...“, medtem je bolj natančno pogle-dal fotografijo: res je, on je in... seveda... ga. N. N. poleg njega. Hvala Bogu, da so fotografirali od zadaj.

„Fotografija ni čisto jasna,“ je rekel, čeprav sam sebi ni ve-rjel. „Morda so moj avto zame-njali s kom drugim, ki je tudi prehitro vozil.“

„Avto morda, ampak kaj pa osebi, ki sta notri?“

On je ni pogledal.

„Kdo je tista ženska zraven tebe?“

Mož je molčal.

„Oh, ni važno, kdo je, a vseka-kor nisem jaz. Tisti dan, ko so te fotografirali — piše, da je bilo 18. septembra — jaz nisem šla nikamor s teboj, o tem sem po-polnoma prepričana.“

„Sedaj se je še tega manjkalo,

da mi ne bi zaupala!“ je hotel on nekaj ugovarjati.

„Še potem, ko sem te videla? Kaj se ti zdi?“

„Vse, vse se mi zdi možno. Vse najino zakonsko življenje je postalo tako vsakdanje, ostalo je brez ljubezni, brez topline. Samo tvoji stalni očitki ali pa molk. In tvoja zunanost! Skoraj nikdar te nisem videl drugače oblečene kot v jutranji halji in z visoko navitimi lasmi... In toliko drugih stvari... O lju-bezni pa nobene sledi več!“

Ljubezen!, kdo govori o lju-bezni... Hotela mu je zabrusiti: kaj pa je po tvoje ljubezen? To, da me pustiš pozno zvečer samo, potem pa te naj čakam v gala obleki in ti ponujam ljubezen?

A je rajši molčala.

Ko ga je gledala, kako stoji pred njo, kako bruhajo iz njega očitki in ji kot puščice ranijo srce in samozavest — je obenem čutila, da je nekaj njegovega razočaranja nad njo res tudi ona sama kriva. Zato se je raje pre-magala — in sama ni vedela ka-ko — se ji je posrečilo, da se mu je po dolgo časa rahlo nasmeh-nila, ker je kar nagonsko čutila, da morata končati z neprestani-mi očitki in prepiri.

Res je imela ona več adutov v roki, a se jim je odrekla in je hotela bolj pošteno in prepričlji-vo zmagati to žalostno igro.

Ne, ne sme dobiti samo te igre, ampak ona mora **njega**, dobiti nazaj svojega moža. To je bilo sedaj za oba važno in potrebno.

„Imaš prav, Karel, res škoda... Dve leti zakona in... ah, pustiva, saj nisva več otroka, in ne narediva iz tega tragedije, kot bi se nama hiša podirala. Toda, zakaj mi nisi že prej nikoli ničesar rekel? Se spomniš, da sva si pred poroko obljubila povedati vedno vso resnico drug druge-mu?“

On lastnim ušesom ni mogel verjeti. Kaj vsega je zmožna ljubezen, posebno ženska ljubezen! Še pred nekaj trenutki se je bal, da bo tudi žena eksplodirala in

mu začela očitati večerne izostanke in tujo žensko, ki so jo slikali slučajno v avtu poleg njega, in še toliko drugih resničnih stvari. Lahko bi ga tudi ona upravičeno ranila in on bi moral vse priznati, če je hotel obnoviti srečno življenje z zakonito ženo.

„Za Bóga!, saj si imel res prav,“ mu je tudi spravljivo priznala, ko je stalā pred ogledalom.

„Kako..., da imam prav?“

„Da, imaš prav, ko si rekel, da sem takšna kot ‚marsovka‘.“ In si je hitro razpustila večno visoko navite lase in se s spretnimi prsti prikupno počesala.

Otto Goldmann

(Bo še)

Slovenska mladinska godba v Buenos Airesu

SODOBNA DRUŽINA NA ZATOŽNI KLOPI

Obtožnica

Družina je bila vedno predmet različnih napadov. Predvsem nosilci ali pripadniki ideologij, ki vidijo v krščanstvu svojega nasprotnika, ne morejo prenesti obstoja zdrave in trdne družine, ki sloni na nerazvezljivosti zakonske zveze.

Napadi so vedno prihajali od zunaj. Bili so spretno maskirani in prikazani kot pomoč zakonu in družini v krizi. V naših dneh pa napadi prihajajo iz osrčja družine same, od otrok. Dogaja se, da komaj dorasli mladeniči in mladenke, dvajsetletniki ali nekaj več, postavljajo trditev, da sta jim oče in mati, bratje in sestre, to je družina, ovira za razvoj njihove osebnosti. Ne gre se za tako ali takšno družino, ampak za družino kot ustanovo, temeljno celico človeške družbe, češ da ovira mladega človeka pri njegovem razvoju, svobodi in realizaciji zastavljenih ciljev.

Mladi človek, ki je že preko doraščajoče dobe in si lahko že sam pridobi za življenje potrebna sredstva, včasih pa že preje, misli, da družine, iz katere je izšel, ne potrebuje več, mu je v napoto. Oče in mati sta potrebna samo za rejo svojega sina in hčere.

V praktičnem življenju se to pojavlja na različne načine. Mladí intelektualec z diplomo v žepu

in zaslužkom zapusti svojo družino, ker mu starši ne dovolijo uživaželnega življenja. Lastne družine noče ustanoviti, ker noče obveznosti. Oče in mati mu kratita svobodo, postala sta ovira njegovi svobodi in oblikovanju lastne osebnosti, zato proč. Najame stanovanje. Sedaj je prost. Po svobodi in veseljačenju pride bolezen. Ostane sam, nobena prijateljica ali prijatelj mu ne pride pomagat ali obiskat. Pride pa mati, ker mati vedno pride.

V eni izmed zadnjih številk lanskega letnika tukajšnjega katoliškega tednika „Esquíú“ smo lahko čitali, kako je šestnajstletno dekle ali bolje rečeno otrok javno branila svojo svobodo in neodvisnost. Je popolnoma svobodna, posebno kar se tiče spolnosti. To starše nič ne zanima. Je noseča, nič ni važno, kdo je oče, toda starši imajo dolžnost, da jo vzdržujejo. To pomeni, da starši nimajo nobene pravice vzgajati svojo doraščajočo hčer, imajo pa dožnost jo rediti.

Pred leti je švedsko poslaništvo v Argentini predvajalo dokumentarni film, v katerem je hotelo prikazati tudi družinsko življenje v tej socialnodemokratski deželi. Med drugim je bila tudi sledeča zgodba. Hči pripelje fanta na stanovanje. Oče in mati stojita na balkonu. Prišleca nič ne pozdravita. Zapreta se v sobo.

Čez nekaj mesecev se poročita. Ker starši že uživajo pokojnino, morajo po švedskih zakonih v zavetišče za stare, da ne bodo v napotje mlademu paru. Na ta način moderna socialistična država rešuje tudi stanovanjsko vprašanje. Po nekaj letih ambulanca pelje najprej eno, čez nekaj časa drugo krsto na pokopališče, a vedno brez spremstva. Tudi na zadnji poti kot preje v zavetišču so ostali starši sami, popolnoma sami.

Resnost problema

Sicer še ti pojavi niso nekaj splošnega, a tudi posamični morajo zaskrbeti človeka, ki mu je zdravje in bodočnost družine pri srcu.

Problem ni v tem, da se mladi samoosvajajo in gredo od doma. Vedno so odhajali in bodo, ker je tak zakon življenja. Le določenim je dano, da lahko ostanejo s starši vse dni življenja. Važno je, kako se otroci ločijo od staršev. Ta ločitev je bila vedno boleča. Vsak jo čuti in se mu globoko vtisne v dušo in srce. Tudi pesniki in pisatelji nam to potrjujejo v svojih ustvaritvah.

Povratek, obisk na domu je vedno dogodek, je vedno nazaj tja, „kjer je stekla zibelka“ in „v hišico očetovo“. Kjerkoli se potem sinovi in hčere nahajajo, vez ljubezni ni nikoli pretrgana, je trajna za vse življenje. Ljubezen do staršev in rojstnega do-

ma spremlja človeka vse do groba. Razdalje v tem pogledu nič ne pomenijo.

Problem je v tem, da z odhodom od doma pretrgajo s starši vse vezi, gredo brez ljubezni in spomina. Družina, oče in mati ter bratje in sestre jim nič ne pomenijo. Kaj se lahko pričakuje od njih, če si bodo kdaj ustanovili lastno družino? Kakšna bo bodočnost družine?

Izgleda, da nekateri hočejo istovetiti ustanovo družine s skupnostjo tistih živaskih vrst, v katerih ostanejo mladiči s svojimi roditelji, dokler še niso zmožni sami preživeti, potem se pa ločijo in pretrgajo vse vezi. Obstajajo pa tudi v živalskem svetu vrste, pri katerih po ločitvi vez skupnosti in krvi ni popolnoma pretrgana.

Z ozirom na te posamezne pojave nekateri že postavljajo trditve, da je družina že preživela ustanova, brez bodočnosti. V bodoče se bo lahko človeški rod razvijal in rasel tudi izven družinske skupnosti. Eden izmed znanih zagovornikov te teze je bil tudi sedaj že pokojni angleški svobodomiselní filozof Bertrand Russell.

Vzroki pojava

Zakaj je do tega prišlo? Mladi obtožujejo, da se je avtoritativnosti očeta pridružila še avtoritativnost matere, odkar si delita oblast ali vodstvo v družini. Ta

avtoritativnost je vedno močnejša. V naši dobi, v kateri sta svoboda in samostojnost osebe na prvem mestu, mladi tega ne morejo prenašati.

Te trditve veljajo le deloma ali nič. Problem je globlji. Sodobni starši nudijo ali se trudijo nuditi mladim obilico tvarnih dobrin. Le te bi naj zadovoljile vse potrebe mladega človeka in ga osrečile. Ideal potrošniške družbe bi naj bil sinonim za srečo mladega človeka. Na ta način se največkrat starši hočejo odkrižati in izogniti raznim vprašanjem ter duhovnim potrebam, ki jih imajo mladi v življenju. Ne spremljajo jih na njihovi življenjski poti in ne nudijo opore, ki se izraža predvsem v ljubezni.

Kaj pa je ljubezen, kaj se pod to besedo pojmuje? Zmotno je trditi, da je ljubezen do mladega človeka, do otroka v tem, če mu daš vsega, kar si poželi. To ni ljubezen, je vse kaj drugega. Resnična ljubezen, preprosto povedano, je nesebično želeti in delati bližnjemu vse dobro, v tem primeru oče in mati svojemu otroku. Tukaj pa se mora upoštevati lestvica vrednot, duhovno in нравno je na prvem mestu, potem pride tvarno.

Ljubezen se v praktični aplikaciji v življenju izraža na različne načine. Odvisno je od vezi, starosti, spola in številnih drugih okoliščin. V odnosih staršev do otroka more biti tudi pohvala

ali graja, pristanek ali odklonitev, potrpežljivo poslušanje ali odločna beseda in iskren pouk ter pomoč, predvsem pa lasten zgled in doslednost v življenju.

Mladi potrebujejo prijetnega in toplega doma, ki se ga pa na žalost hoče nadomestiti ali istovetiti z udobnim stanovanjem. Stanovanje in dom ni isto, sta različna pojma. Dom je prijetna družinska skupnost, združena v iskreni ljubezni vseh, kjer se starši pogovorijo s svojimi otroci, se veselijo dnevno srečanja zvečer pri družinski mizi ter prostih dni v tednu, to je nedelje in praznikov.

Dandanes pa zelo pogosto razgovor staršev z otroci nadomesti gledanje televizije, praznovanje nedelj in praznikov ter drugih prostih dni pa v turistične sprehode in podobno. Največji družinski prazniki se že praznujejo v tujem okolju. Družina beži od doma. Pravijo, da se tako otroci manj prepirajo oziroma staršem prinašajo manj problemov in postavljajo manj vprašanj. Potovanja in novo okolje jih prevzame. Toda to je ena največjih prevar. Problemi in vprašanja ostanejo, odlaga se samo njihovo reševanje, in če jih ne rešijo starši, jih rešijo otroci sami ali s pomočjo koga drugega.

Pravijo, da morata biti oče in mati prijatelja in tovariša svojim otrokom. Časi, v katerih živimo, to naravnost zahtevajo. Da, toda

(Nadaljevanje na str. 251)

Hudičev advokat

Morris West - Jože Škerbec

IX. poglavje

Ko je Meredith tisti večer prišel k večerji, je že našel zbrano contesso in njene povabljenice.

Nasprotje, ki so ga predstavljali, je bilo presenetljivo. Grofica je bila nališpana kot za kakšno rimsko večerno svečanost; Nicholas Black je bil brezhibno oblečen v smoking; Meyerjeva ogu-

ljena obleka je bila že večkrat očiščena in se je svetila od rabe. Srajco je imel čisto in pravkar zlikano, toda ovratnik in zapestniki so se začeli cefrati in kravata je bila iz mode in obledela. Kljub temu je bilo njegovo vedenje dostojanstveno in njegov utrujeni in razumni obraz je razodeval preudarnost. Meredith je takoj začutil privlačnost tega človeka in njegov pozdrav je bil manj zadržan kot običajno.

„Vesel sem, da se seznanim s svojim zdravniškim svetovalcem. V dobrih rokah bom.“

„Bolje je, da obdržite zase svojo sodbo, monsignor,“ je šalji-vo odvrnil Meyer. „Sem na slabem glasu.“

O zadevi nista govorila kaj več in contessa je potegnila očeta Anzelma iz kota, da bi ga predstavila njegovemu tovarišu.

Župnik je bil nizke postave in imel je nad šestdeset let. Njegov obraz je bil razbrazdan od gub in ogorel kot obraz kmetovalca. Osiveli in gladki lasje, počesani nazaj, so mu pokrivali vrat. Ramena talarja so bila bela od prhljaja in prednji del zapackan od vina in omak. Kadar je govoril, je sklepal in razpiral od vnetja sklepov zvite prste. Mereditha je pozdravil z grobim in okornim provincialnim naglasom.

„Me veseli, da vas vidim, monsignor. Ni veliko Rimljanov, ki bi prišli v te kraje. Mislim, da so zanje preoddaljeni in pretrdi.“

Meredith se je v zadregi namihnul in dejal nekaj vsakdanjega, toda starec je trmasto gnal naprej.

„To je težava v tem kotu sveta. Vatikan nima pojma, kaj se tukaj dogaja. Spominjam se, ko sem bil v Rimu...“

Govoril bi celo uro, če ne bi contessa namignila strežniku, naj ponudi gostu čašo sherryja in ga previdno oddalji. Meredithu je bilo nerodno. Zanamarni duhovniki so mu bili skrajno neprijetni in perspektiva dolgotrajnejšega stika s tem ga je hudo zaskrbelo. Spomnil se je tedaj na Avrelija, valentskega škofa, in na njegovo zaskrbljenost zavoljo izgubljenih ovce njegove črede in v hipu ga je obšel sram zavoljo samega sebe. Pustil je strežnika, ki ga je krmaril, se povrnil k starčku in mu dejal prijazno:

„Gospod škof vam pošilja pozdrave in upa, da vam ne bom preveliko nadlego. Vendar se bojim, da se bom moral močno naslanjati na vaš kriterij.“

Oče Anzelm je spil dolg požirek sherryja, uprl vanj svoje solzave oči, pokimal z glavo in dejal s potrjim glasom:

„Gospod škof mi pošilja pozdrave! Kako prijazen! Zanj sem vendar bolha v ušesu in se me je hotel rešiti. Vendar tega ne more storiti, ne da bi uvedel sodni postopek proti meni. To je resnica o stvari. Rajši vidim, da sva si na jasnem.“

Kot večina dobro vzgojenih ljudi Meredith ni bil zavarovan zoper tuje grobosti. Bolelo ga je, vendar ga ni mogel surovo zavriniti. Dejalo je dobrovoljno:

„Sem gost. Ne poznam krajevene politike. Ne vidim razloga, da se ne bi razumela.“

Takoj se je obrnil stran in začel kramljati z Anne Louise de Sanctis.

Aldo Meyer je slišal nenadno izmenjavo stavkov in jo pripisal v prid Blaiza Mereditha. Ta človek je bil spodoben in diskreten. Pričakovati je bilo, da bi kasneje pokazal, da ima tudi srce.

Nicholas Black je tudi vse opazil in se je navihano nasmehnil contessi, katere vzdignjena obrv mu je govorila jasneje kot z besedami: vse se razvija, kot sem si zamislila. In ker so se njuni interesi v tistem trenutku usklajevali, je bil Black pripravljen sodelovati in pozabiti na sovraštvo, ki mu ga je ona navdihovala. Medtem ko je Black kramljal z gostiteljico in je oče Anzelm v bližini upiral eno oko v sherry, drugo pa v pogovor, je Black potegnil Meyerja malo stran in mu dejal hudomušno:

„Dobro, dottore mio, kaj mislite o našem hudičevem advokatu?“

„Žal mi je zanj. Na sebi ima smrtno znamenje. Hudo mora trpeti.“

Slikarja je spreletelo proti njegovi volji in je mračno odvrnil: „Človek božji, ne vabiva smrti

k mizi. Jaz sem mislil na drugo stvar. Kaj menite, kako bo delal? Na prijeten način ali...?"

Prekinil je svoje pikro vprašanje, vendar Meyer se je ognil odgovoru.

„Kaj naju more brigati, vas in mene?“

Meyer je srebal sherry in preučeval izraz Mereditha med njegovim pogovorom s contesso in očetom Anzelmom. Videl je njegovo shujšanost, sivkasto prosojnost kože, črte bolečine, ki so se poglobljale okoli ust, pordečene in utrujene oči, ki so premalo spale in preveč zrle tragedijo stvari. Ljudje se odzivajo na različne načine spricho bolečine in strahu. Videti je bilo, da ju je ta prenašal s pogumom, vendar je bilo še prezgodaj, da bi odkril, kaj se je še z njim dogajalo.

Malo kasneje so povabili k večerji in gostje so šli v jedilnico. Contessa je sedla na častno mesto pri mizi. Mereditha je imela na desnici Mayeria na levisi, oče Anzelm in Nicholas Black pa sta bila na nasprotni strani. Predno so sedli, se je obrnila k Meredithu.

Meredith je stoje in s sklonjeno glavo zmolil kratko latinsko molitev in slikar se je smehljal sam pri sebi. Kakšna igralka je bila ta ženska! Ni pozabila niti na en sam sestavni del mehanizma. Tako je bil prevzet od lastne hudo-mušnosti, da je, ne da bi pomislil, napravil znamenje križa po bla-

goslovu in prebil nekaj nadležnih minut v strahu, da bi ga bil Meredith opazil. Kot priznanega brezbožca bi ga duhovnik prepustil božjemu usmiljenju, kot katoličana, ki se je zapustil, pa bi ga verjetno skušal znova pridobiti, kar pa bi pomenilo oviro v njegovih načrtih s Paolom Sanduzziem.

Kot če bi šlo za domenjeno znamenje, je contessa ponovila ime Aldu Meyerju.

„Kaj je s Paolom, doktor? Bo prišel semkaj delat?“

„Mislim, da bo,“ je previdno dejal Meyer. „Verjetno je, da pride jutri njegova mati govorit z vami.“

„Me veseli.“ Anne Louise se je obrnila k Meredithu, da bi mu razložila: „Najbrž vas bo to zanimalo, monsignor. Mladi Paolo Sanduzzi je sin Giacomina Neronaja. Krščen je bil z materinim priimkom. Je nekoliko neposlušen, vendar midva, se pravi, doktor in jaz, meniva, da bi bilo zanj dobro, da bi začel delati. Ponudila sem mu mesto vrtnarjevega pomočnika.“

„Zdi se mi dobra misel,“ je dejal Meredith. „Kako se preživlja njegova mati?“

„Dela v moji hiši,“ je povedal Meyer.

„Aha!“

„Zelo čedna je bila,“ je pripomnil oče Anzelm s polnimi ustiribe. „Sedaj se je zredila, seveda, toda spominjam se je, ko je

šla k prvemu svetemu obhajilu. Kako očarjivo dekletce je bila!“

Pogoltnil je ribo s požirkom vina in si obrisal usta z zmečkanim prtičkom. Ko mu ni nihče odgovoril, je znova začel jesti. Meredith se je okrenil k Meyerju.

„Kajne, vi ste poznali Giacomo Neroneja, doktor?“

„Da,“ je odkrito priznal Meyer. „Za Nino Sanduzzi sem bil prvi, ki ga je videl. Ona me je poklicala, da bi mu izvelkel krogo iz rame.“

„Moral je čutiti zaupanje do vas,“ je pripomnil Nicholas Black.

„Ni imel razloga, da ne bi zaupal. Jaz sem bil političen izgnanec. Vedelo se je, da so bile moje simpatije nasprotne vladi.“

Slikar se je nasmehnil in čakal na naslednje vprašanje. Razočaranje se je pokazalo na njegovem obrazu, ko se je Meredith omejil na pojasnilo:

„Najbrž veste, doktor, da se v primeru beatifikacije dovoli uje pričevanje tudi ljudem, ki niso katoličani, če hočejo pričati. Rad bi se porazgovoril z vami o tej zadevi, kadar bi vi sodili primerno.“

„Kadar koli, monsignor.“

In Meyer je pomislil hvaležno: „Ta človek je večji, kot sem si mislil. Ne bodo ga zlahka spravili v past.“

Anne Louise je živahno prekinila molk.

„Verjetno vam oče Anzelm tudi lahko veliko pomaga, monsignor.

On je zelo blizu vaščanom. Vi ste tudi poznali Neroneja, oče. Ali ni res tako?“

Anzelm je hrupno odložil vilice in spil drug požirek vina. Glas mu je znatno naraščal in njegov poudarek je postajal zmeraj bolj surov.

„Nikdar nisem imel dobrega vtisa o tem človeku. Vtikal se je preveč. Kdorkoli bi lahko mislil, da je bil tudi duhovnik. Komaj je koga vrtalo v trebuhu, pa je že bil pri meni. Hotel je, da bi brž tekel s poslednjimi zakramenti. Neke noči bi me po njegovi krivdi skoraj ustrelili Nemci. Od tedaj naprej sem odklanjal, da bi šel ven po policijski uri.“

„Pozabil sem,“ je dejal mirno Meredith, „da ste imeli Nemce. Hudo je moralo biti.“

„Zasedli so dvorec,“ je urno vskočila contessa. „Skoraj ves čas sem se morala razgovarjati z njimi. Bilo je strašno. Nikdar v vsem svojem življenju nisem užila toliko strahu.“

Nicholas Black si je obrisal tenke ustnice in se tiho smejal za prtičkom. Predstavljal si jo je, kako se sprehaja z zavojevalci, kako koketira z roko v roki s kakšnim plavolasim stotnikom in kako lega z njim v veliki baročni sobani za žametnimi zastori, medtem ko so vaščani umirali od gladu zunaj železnih vrat in kamnitega obzidja. Konfinacija v dvorcu? Lahko bi jo drugače

imenovali. Z nekoliko potrpežljivosti bi odkril vso zgodbo Anne Louise de Sanctis.

Blaise Meredith je bil videti nedostopen za ironijo in je nadaljeval:

„Na prvi pogled se zdi, da je Giacomo Nerone deloval kot nekakšen posrednik med vaščani in zasedbenimi četami. Kaj menite o tem, contessa?“

„Da gre verjetno za pretiravanje. Pretežni dal posredovanja, če ne vsega, sem opravila jaz. Kadar so odnosi v majhnem naselju postali napeti, so me moji služabniki obvestili in jaz sem šla k poveljniku... na zelo uraden način, se razume. Na splošno sem dosegla sodelovanje. Menim, da je Nerone pretiraval svoj vpliv da bi se bolj uveljavil pred vaščani.“

Strežniki so v tistem trenutku začeli odnašati krožnike, da bi servirali drugo jed. Meredith ni pohitel z naslednjim vprašanjem in Nicholas Black je izrabil tišino, da je sam zastavil namerno vprašanje.

„Je dognano dokončno, kdo je bil ta človek in odkod je prišel?“

Anne Louise de Sanctis je imela opravka s strežnikom. Meyer je nerazumljivo molčal, oče Anzelm je pil drugo čašo vina in po morečem premoru je začel navsezadnje pojasnjevati Meredith.

„Nikdar se ni dognalo do polne jasnosti. V začetku so ga imeli

za Italijana. Zdi se, da so kasneje mislili, da bi mogel biti član zavezniških enot na jugu, nemara Anglež ali Kanadčan.“

„Zanimivo,“ je dejal slikar. „Bilo je na tisoče ubežnikov na italijanskem odru.“

„Tudi to je mogoče,“ je odvrnil Meredith, „upam, da bom to odkril v bolj opredeljeni obliki.“

„Če je bil ubežnik, ne more biti svetnik, kajné?“

„Zakaj ne?“ je vprašal Meyer z nenadnim zanimanjem.

Slikar je razprl roke z narejeno skromnostjo.

„Nisem teolog, vendar vsak vojak napravi prisego, ko vstopi v vojsko. Prelomiti prisego bi bil greh, ali ne? In ubežnik bi živel v nenehnem grešnem stanju.“

„Kot človek brez vere imate krščansko logiko,“ je dejal Meredith z rahlo ironijo. Pri mizi je bilo čuti hudomušno smejanje in slikar je zardel od zadrege.

„Zdi se mi, da je zastavitev vprašanja logična.“

„Popolnoma logična,“ je dejal Meredith. „Vendar lahko obstajajo še druga dejanja. Človek se ne more obvezovati s prisego, da bo delal greh. Če se zahteva od njega greh pod službeno prisego, se je dolžan upreti.“

„Kako je moč to ugotoviti, monsignor?“

„Opirati se moramo na zapri-seženo pričevanje tistih ljudi, ki so ga poznali bolj intimno. Nato mora sodišče preučiti o vrednosti

pričevanja. Zadeva je dolgotrajna.“

„Kar človeka silno moti pri vas, Rimljanih,“ je dejal nenadno oče Anzelm, „je to, da ne vidite najpreprostejših stvari, čeprav vam jih predlože prav pod nos...“ Njegov glas je postal tako hripav in jecljajoč, da so se povabljeni zaskrbljeno spogledali, contessa pa obsedela vsa toga na svojem stolu. Stari duhovnik je nadaljeval, čeprav se mu je zatikalo: „Vsi govorijo, kot da ne bi vedeli. Vsi vemo, kdo je bil. Jaz sem vedel. Doktor je vedel. Gro...“

„Pijan je,“ je trdo in naglas vzkliknila grofica. „Obžalujem ta prizor, monsignor, vendar ga je treba takoj spraviti na njegov dom.“

„Star je,“ je dejal umirjeno Meyer. „Jetra mu ne delajo dobro in treba je le kake malenkosti pa mu postane slabo. Jaz ga odvedem.“

Starček je s kalnim pogledom objel omizje, skušajoč najti nit svojih misli. Osivela glava je omahovala in tenek curek vina mu je polzel iz ohlapnih ust.

„Pietro vas lahko spremlja,“ je dejala oblastno contessa.

„Jaz grem,“ se je ponudil Nicholas Black.

Meredith je odmaknil stol in vstal. V njegovem naravnem in jasnem glasu je bil nov odtенок.

„Duhovniški sobrat je. Jaz ga bom odvedel z doktorjem.“

„Peljite se z mojim avtom,“ je dejala Anne Louise de Sanctis.

„Bolje je, da gre peš,“ je mirno opomnil Meyer. „Zrak mu bo dobro del. Saj ne biva daleč. Pomagajte mi, monsignor.“

Skupaj sta ga spravila od mize, ga odvedla k vratom in ga podpirala po poti navzdol.

Nicholas Black in contessa sta se spogledala prek mize. Čez nekaj časa je slikar dejal obzirno:

„Za las smo se rešili katastrofe, ali ne, cara?“

„Pojdite k vragu!“ je odvrnila contessa in ga pustila samega, medtem ko se je on kot satir režal nad polomijo grofičine večerje.

— — — —

Na poti v vas, ko jima je oče Anzelm visel na ramenih in cepetal v ritmu njunih korakov, je Meredith presenečeno ugotovil, kako malo je težak. V salonu in pri mizi se mu je zdel zavaljen in neotesan. Sedaj je bil le slaboten starec z nabreklih trebuhom, zabuhlimi lici in omahujočo glavo ki je nekaj momljal, se slinil in se ju oprijemal kot kakšen nebogljen in bolan otrok.

Meredith, ki je redkokdaj videl takega pijanca in še nikoli opitega duhovnika, je najprej začutil gnus in potem živo sočutje. To je bilo, kar se je dogajalo nekaterim ljudem, kadar jih je strah pred življenjem zmagoval. Do tega so prihajali, kadar so jim zavoljo

starosti pojemale zmožnosti in se jim je tkivo okvarilo in je volja začela oklevati pod težo časa in spomina. Kdo bi mogel ljubiti takšno človeško razvalino? Koga je moglo brigati, če živi ali umrje ai če se njegova duša pogubi za vso večnost, če je sploh imel dušo po tolikih zapravljenih letih?

Meyer se je brigal, vsaj toliko, da ga je obvaroval večjih nespodobnosti, da je prosil oproščenja zanj, da je dopustil, da se je oprl na njegovo ramo in prišel z lastnimi nogami do svojega doma. Meyer, semit v ponošeni obleki in ki ni bil posebno na dobrem glasu, se je brigal. On je razumel kaj se dogaja s človekom, ki mu odpovedo jetra in prostata in ki ne more držati naravnost žlice zavoljo artritisa, ki mu pokveči sklepe.

Kaj pa njega, Blaisa Mereditha, je kaj brigalo? Mu je bilo kaj mar ali pa je bil tako zaskrbljen le zavoljo lastne bolečine v želodcu, da ni mogel uvideti, da so še nizkotnejši načini smrti in hujše muke od njegove?

Žvečil je ta brezokusni grižljaj, ko so dospeli do župnišča. Otela sta se ga in ga naslonila na steno. Meyer je močno potrkal na vrata in kmalu sta zaslišala drsajoče korake v notranjosti. Vrata je odprla debela starka, oblečena v brezoblično črno haljo in z umazano nočno čepico na razmršenih laseh. Gledala ju je zaspano.

„Pijan je,“ ji je prijazno pove-

dal Meyer. „Privedla sva ga domov. Najbolje je, da ga spravite spat, Rosa.“

Prijela je Anzelma za roko in ga skušala spraviti noter. „Hodi, norček. Rosa te bo spravila v posteljo in te pazila...“

Toda Anzelm se je zagugal, se spotaknil in bi padel, če ga ne bi bil Meyer ujel. Zdravnik je z odločnim glasom dejal Meredithu:

„Monsignor, bolje je, da ga ne-seva v posteljo. Ženska je skoraj tako stara kot on.“

Prijela sta ga za glavo in za noge, ga spravila v hišo in ga nesla po razmajanih stopnicah navzgor, medtem ko jima je Rosa Benzoni svetila z lojenko. Hiša je dišala po žaltavem in vlagi kot mišja luknja in ko so prišli v spalnico, je Meredith opazil veliko posteljo, pregrnjeno z zamaščenimi odejami. Položila sta ga v posteljo in Meyer mu je začel odpenjati ovratnik in ga sezuvati.

Starka ga je odrinila mrmraje:

„Pustite ga, pustite ga, prosim! Saj ste napravili že zadosti škode za nocoj. Jaz ga bom pazila. Dolgo časa že skrbim zanj.“

Po kratkem oklevanju je Meyer zmignil z rameni in odšel iz sobe. Meredith je tipaje šel za njim po škripajočih stopnicah in skozi zatohli zrak v dobrodejni hlad zvezdnate noči.

Meyer si je del havano med

Greh sumničenja

Ljudje smo v svoji prirojeni slabosti nagnjeni med drugim tudi k temu, da radi sodimo bližnjega. Naprtimo mu greh in slabost, ki je morda nima ali pa vsaj ne v toliki meri, kot mu jo mi pripisujemo. Prisodimo mu slab namen, ko ga ni imel ali pa vsaj mi tega ne vemo. In podobno. To dosti pogostno napako imenujemo sumničenje ali pa predrzno sojenje.

Sv. Tomaž Akvinski je v svoji teološki sumi obravnaval v dveh

členih tudi to vprašanje. Ker se bistveno ne da kaj več povedati, kar je o stvari povedal že on pred več kot 700 leti, gotovo pa ne bolje, zato se bodo te vrstice naslanjale predvsem na njegov nauk.

1. Odkod to, da ljudje tako radi sumničijo? Tri vzroke za to dejstvo navaja sv. Tomaž. Prvi je v tem, ker smo sami slabi in smo zato nagnjeni k mnenju, da so tudi drugi takšni. Že Modri v Stari zavezi je dejal: „Kot ne-

ustnice, jo prižgal, globoko vdihnil in se po strani ozrl na Mereditha z razmišljajočim pogledom. Hladno ga je vprašal:

„Ste se pohujšali, monsignor?“

„Smili se mi,“ je dejal Meredith po tihem. „Zelo se mi smili.“

Meyer je napravil malodušno kretnjo.

„Polovico krivde ima Cerkev, prijatelj. Pošlje ubogega vruga, kot je Anzelm, v kraj kot je ta, ko je bil komaj na pol vzgojen, brez plače in nikakršne zaščite, in pričakuje, da se bo ohranil samski skozi štirideset let. Saj ni nič več kot kakšen kmet in ne izmed najrazumnejših. Srečo je imel, da je našel žensko, kot je

Rosa Benzoni, ki ga tiranizira in opere.“

„Vem,“ je dejal Meredith zamišljeno. „To je tisto, kar me je najbolj ganilo. Videti je bilo, kot bi bila žena. Ona... ga ima rada.“

„Vas preseneča, monsignor?“

„Spravlja me v zadrego...“

Meredith je odkimal z glavo, kot bi hotel pregnati težke sanje. „Vse življenje sem preživel v duhovništvu in menim... menim, da sem ga zapravil.“

„Tedad sva dva,“ je razumevalo dejal Meyer. „Pojdiva k meni na dom in vam bom postregel s kavo.“

(Bo še)

spametnež hodi po poti in ker je sam nes pameten, ima tudi druge za neumne“. Španski pregovor to resnico pove na drug način: „El ladrón piensa que todos son de su condición.“

Drugi vzrok sumničenja je v tem, da je kdo drugemu nenaklonjen, slabo razpoložen do njega. Še huje bo seveda bližnjega dejanja presojal, kdor tega naravnost sovraži. Če kdo bližnjega sovraži, je nanj jezen ali pa mu je nevoščljiv, bo že iz zelo šibkih razlogov slabo mislil o njem. Človek namreč hitro in rad verjame to, kar želi verjeti. In takšen želi videti svojega bližnjega slabega, zato mu zadoščajo že slabotni razlogi za to, da odkrije v njem greh in zlo.

Tretji vzrok sumničenja pa je dolga življenjska izkušnja. Že stari filozof Aristoteles je rekel, „da stari ljudje zelo radi sumničijo, ker so v svojem dolgem življenju že velikokrat odkrili napake v bližnjih, kjer jih niso pričakovali“.

2. Sumničenje, tako nadaljuje sv. Tomaž, je greh. In čim manj je utemeljeno, tem bolj je grešno. Glede na grešnost se razlikujeta dve stopnji. O prvi govorimo tedaj, kadar kdo že iz slabotnih znakov začne dvomiti o bližnjega dobroti. Te vrste sumničenje pa ne prestopi meja malega greha. Vsakega tovrstnega sumničenja se človek sploh težko obvaruje pri splošni in vsestranski slabosti človeške narave.

Druga stopnja pa je, če kdo za gotovo sklepa na človekovo zlost iz lahkinih in zatorej nedostnih razlogov. Če se takšna sodba nanaša na kaj važnega, je greh smrten, ker nujno vključuje zaničevanje bližnjega. K temu lepo pravi sv. Avguštin: „Če se že ne moremo ubraniti sumničenj, ker smo pač ljudje, se pa moramo za vsako ceno zdržati končnoveljavnihi in trdnihi slabih sodb o bližnjem!“

Razlika med prvo in drugi stopnjo sumničenja je velika in zato važna. Pri prvi gre za mnenje, pri drugi za trdno sodbo, pri prvi za dvom o bližnjega dobroti, pri drugem za sodbo o njegovi zlosti. Prvo je sumničenje, drugo primerneje imenujemo predrzno sodbo.

3. Zakaj je sumničenje greh, se nadalje vprašuje sv. Tomaž. Razlog je lahko umljiv. Če ima kdo o bližnjem slabo mnenje brez zadostnega razloga, mu s tem dela krivico in ga zaničuje. Nihče namreč ne sme bližnjega prezirati ali pa mu povzročiti škode brez nujnega razloga. Kjer torej ni očitnih znakov o zlosti bližnjega, se moramo v dvomu odločiti v njegovo dobro, torej ga imeti za poštenega.

Na dnu tega sklepanja leži globoka teološka resnica o dobroti človeške narave. Človek je po svoji naravi dober, saj je delo božjih rok. Bog je vse stvari

ustvaril dobre. (To resnico sv. pismo na svoj način lepo izrazi. Ko je Bog šesti dan končal stvarjenje človeka, je videl — tako sveto pismo — da je bilo vse zelo dobro. Človek je torej po svoji naravi dober in k dobremu nagnjen, zato ima tudi pravico, da ga za takšnega imamo, dokler se ne dokaže nasprotno.

Pri tem pa seveda ne tajimo druge resnice, da je greh naravno ranil in da torej človek nosi v sebi poleg osnovne naravnave v dobro tudi nagnjenje v slabo. Nekateri to taje in zato zahtevajo, da je človeku treba pustiti, da živi po svojih naravnih nagnjenjih in prav bo živel. Skušnja, še bolj pa razodeti nauk to zmožno mnenje zavračata. Spet pa izvirni greh ni tako pokvaril človeške narave, kot uče protestanti, da bi sama iz sebe ne bila zmožna storiti ničesar dobrega. Če bi bilo to res, potem bi bilo v nekem oziru prav, kar hudomušno pravi španski pregovor: „Piensa mal de tu prójimo y acertarás!“

Katoliški nauk se drži, kot smo videli, enako daleč od obeh skrajnosti. Iz tega pa sledi za naše moralno ravnanje važno načelo: Vsak človek ima pravico, da ga smatram za dobrega, dokler se mu ne dokaže nasprotno. Tako je torej jasno, zakaj sta sumničenje in predrzna sodba krivični. Iz nezadostnih razlogov soditi slabo o bližnjem, ko ima vso pravico, da

ga imamo za dobrega, dokler ni dokazov za nasprotno.

Iz doslej povedanega pa sledi še ena važna posledica, da se moramo v dvomu vedno odločati za dobro sodbo o bližnjem. Sv. Tomaž lepo razlaga to dolžnost, ko pravi: „Tisti, ki razlaga človekova dejanja na boljšo stran, se bo resda pogosto zmotil. A boljše je, da se kdo pogosto zmoti s tem, da ima dobro mnenje o slabem človeku, ko pa da se redkeje zmoti s tem, da ima slabo mnenje o kakšnem dobrem človeku. V tem drugem primeru se namreč nekomu zgodi krivica, v prvem pa nikomur.“

S povedanim še ni izčrpana snov o sumničenju in predrznih sodbah. Potrebno bi bilo npr. govoriti še o tem, kako je z vprašanjem, če kdo svoja sumničenja in predrzne sodbe razodene drugim. Velika razlika je namreč, če sumničim in predrzno sodim le v svojem srcu ali pa če svojo sodbo povem tudi drugim, ali pa jo z govorno ali pisano besedo dam celo javnosti na znanje. Bližnjemu bom s tem prizadel težko škodo na njegovem dobrem imenu. Greh bo dosti večji, ker bo šlo za kršenje pravičnosti in ljubezni. To je vidik na vprašanju, ki je zlasti za skupno življenje v družbi velike važnosti. Pa morda kdaj pozneje o tem — če mi bo urednik dovolil!

A. Kukovica.

Krsti, poroke in smrti v l. 1973

V tej številki naše revije objavljamo krste, poroke in smrti v slovenski skupnosti v Argentini v l. 1973 in v januarju ter februarju 1974.

Krščeni so bili:

Aleksander Žužek, Damijana Cecilija Sparhakl, Alenka Berčič, Lucija Valentina Vombergar, Damijan Beaedičič, Pavel Petkovšek, Marta Veronika Bajda, Sonja Elizabeta Cimato Šenk, Marija Aleksandra Nerne Krvina, Ivana Aleksandra Mozetič, Marija Karolina Casulla Malavašič, Andrej Bagoroš, Andrej Marcel Hirschegger, Marko Možina. Marija Aleksandra Dobovšek, Ingrid Marija Štrfič-k, Marijan Andrei Indihar, Mirijam Kristina Mehle Aleksandra Potočnik, Andrej Alek-

sander Račič, Janez Friderik Žakeli Sonja Marjeta Bevk, Marko Jože Grabnar, Adrijan Mavrič, Gabrijel David Vrečar, Adrijana Viviana Zupanc, Vinko Bavec, Ana Marija Truden, Damijan Ahlin, Marko Andrej Beltram, Veronika Marolt, Martin Dimnik, Andrej Gregor Rode, Gabrijel Oblak, Erika Veronika Babnik, Albin Vladimir Magister, Monika Magdalena Lampret, Andreja Rinaldo Medved, Andrej Močnik, Rudolf Martin Mežnar, Olga Kristina Žakelj, Pavlinka in Monika Zupanc, Irena Zarnik, Andreja Bohine, Tomaž Boltežar, Patricija Marija Grilj, Erika Virginija Vidmar, Marcela Nancy Brumec, Anica Kavčič, Ana Veronika Vivod, Marcel Klavdij Brula, Emilijan Ferrero Homovc, Janez Damijan Grbec, Marcel Janez Bezlaj, Andrej Kogovšek in Viktor Damijan Škraba.

Poročili so se:

Ivan Brolih in Lidia Alicia Amedeo, Marija Magdalena Telič in Jože Jakob Walter, Rozka Novak in Karel Guerra, Janez Friderik Bezlaž in Elizabeta Marija Čater, Jure Kržišnik in Lučka šterbenc, Danica Levstik in Cesar Avgust Plaksa, Janko Barle in Rozka Levstik, Marija Magdalena Pirc in Alberto Alcides Borrini, ing. Jože Kosanc in Marija Cecilija Kriguer, Olga Lah in Jurij Sforza, Pavel Juhant in Francka Jerovšek, Franc Stanič in Jelka Mramor, Stazi Mlinar in Anton Elío, ing. Peter Skvarča in Marica Zakrajšek, Janez Grbec in Beti Urbančič, Ivan Zarnik in Marija Pirc, Anica Tominc in Alberto Zanini, Jana Pristovnik in Alberto Giordano, Mihael Peternejl in dr. Marijana Kužnik, Jože Bajda in Juana Carpenito, Marta Hirschegeer in Jorge Puchol, Lojze Kolenc in Angelika Plahuta, ing. Marko Ocvirk in Meta Pirc, Vinko Samsa in Mimi Mramor, Maks Brumec in Helena Opeka, Sonja štumberger in Luis Abrego, Bogdan Kosančič in Mirta Cardoso, ing. Martin Povše in Majda Pekolj, dr. Andrej Žumer in Adriana Menéndez.

Zlate poroke:

V preteklem letu so v Buenos Airesu praznovali zlato poroko g. Anton in ga. Frančiška Bidovec, g. Herman in ga. Pavla Zupan, g. Jože in ga. Frančiška Virant in g. Andrej in ga. Terezija Lovše, februarja letošnjega leta pa g. Franc in ga. Katarina Močnik.

Umrli so

Peter Smrekar, Ivanka Klobovs, Franc Filipič, Korošec, Uršula Dolčič, Franc Pahor, Peter Grošelj, Peter Marolt, gen. Franc Krenner, Terezija Ajholcer, Franc Pristavec, Emil Semolič, Leopold Komet, Anton Lojzej, Pavla špacapan, Martin Zidar, Avgust Dečman, Jože Jazbec, Janez Oblak, Iva Majhen, Ludovik Kržič, Marija Vrečar, mati dveh duhovnikov, salezijanca Daneta in lazarista Tineta, Miha Smrdel, Terezija Malič, Dani šušteršič, Lovrenc Razpet, Jože Žumer, Terezija Kovačič, Jakob Maček, Terezija Fajfar, Alojzij Bedenčič, Alojzij šter, Miha Menič, dr. Alojzij Voršič, član odbora za Slov. hišo in spominsko cerkev Marije Pomagaj, Frančiška Rode, mati duhovnika, lazarista dr. Franceta, in redovnice misijonarke, Ana Zemanek, Ivana Novak, mati duhovnika Franceta, inž. Viktor Sulčič, Ivan Lisjak, Ivana Svete, Alberta Gregorič, Janez Habič, Nežka Makovec, Jože Gregorčič, Jože Kozin, Antonija Langus, mati treh duhovnikov, Janeza, Primoža in salezijanca Jurija, Katarina Butulj, Marija Manfreda, Franc Medic, Jakob Rozman, prof. Pavle Verbic, Jože Trkman, Ciril Ponikvar, Nežka Borovšak in Andrej škrbec.

Seznam smo povzeli po tedniku Oznaniło. Uredništvo se zaveda, da liste niso izčrpne. Oznaniło objavlja zmeraj samo imena vseh tistih, za katere zve slov. dušnopastirstvo ali uredništvo Oznaniło. Prosimo vse rojake, da naš sproti obveščajo o tem, da bomo lahko registrirali.

SLOVENC PO SVETU

Zlatomašnik p. Mirko Godina

Minorit p. Mirko Godina je bil rojen v Slopah (Kozina) na Primorskem 26. junija 1901. V družini je bilo 12 otrok, 8 fantov in 4 dekleta. Naš zlatomašnik, drugi po rojstvu, je pri krstu dobil ime Janez. Ena od njegovih sester je redovnica, šolska sestra v buenosaireskem predmestju Lanusu. V Argentino je prišla že pred 40 leti in bila nad 30 let misijonarka med Indijanci v Mission Laishi (Formoza).

P. Mirko je po ljudski šoli vstopil v minoritsko semenišče na otoku

Cres, kjer je končal gimnazijo in filozofijo. Teologijo je študiral v Innsbrucku (Canisianum) in v Rimu (San Anselmo in San Teodoro). V mašnika je bil posvečen 15. marca 1924 v lateranski baziliki in naslednji dan pel novo mašo v baziliki Marije Snežne v Rimu. V rojstni fari sv. Štefana v Brezovici je imel slovesno prvo mašo 27. julija.

Kot duhovnik je deloval najprej kot veroučitelj na obrtni šoli v Zagrebu, nato v ljudski šoli minoritske fаре v Ptuj. Kot redovnik je bil imenovan 1928 za tajnika province sv. Jeronima, 1934 pa izvoljen za gvardijana minoritskega samostana v Ptuj, kar je ostal do l. 1941, ko so Nemci zasedli Ptuj. Tudi so samostan oropali, se v njem naselili, redovnike in samostansko osebje pa najprej zaprli v ptujsko ječo, nato pa izgnali na Hrvaško. Po nekaj mesecih bivanja na Hrvaškem se je p. Mirko vrnil v Slovenijo in prejel v upravo cerkev sv. Mihaela na Barju (Črna vas).

L. 1945 se je umaknil v Avstrijo in nato odšel v Rim. Z dvema sobratoma se je čez dve leti preselil v Severno Ameriko. Najprej je bil

kaplan na fari sv. Jožefa Delavca v Gary, Indiana, l. 1952 pa je prevzel faro Roženvenske Matere božje v Aurori, Minnesota, kjer so bili farani skoraj sami Slovenci, staronaseljenci. L. 1956 je lesena cerkev zgorela do tal. Čez dve leti je že postavil novo veliko zidano cerkev in župnišče. Jeseni 1959 je bil prestavljen za župnika v Gary, Indiana, pri sv. Jožefu Delavcu. Vneto je deloval in bil priljubljen pri faranih. 1. septembra 1972 je bil upokojen in sedaj živi in pomaga v župniji Kraljice vseh svetnikov v Michigan City, Indiana.

Jubilant se je v svojem življenju veliko ukvarjal z glasbo. Dobro igra na orgle in vodil je pevske zборе v domovini in Ameriki. Še zmeraj rad sede h klavirju in zaigra vesele melodije.

Zlati jubilej je dočakal zdrav in čil. Bog ga ohrani še dolgo let. Čestitke in voščila mu izreka tudi naša revija.

Kanada

Župnija Marije Pomagaj v Torontu je ob koncu l. 1973 izvedla nekakšen pregled števila svojih župljanov. Po župnijski kartoteki je ugotovila, da je v župniji 1.054 slovenskih družin in 404 rojakinj in rojakov, ki imajo samostojno gospodinjstvo. Število pa ni povsem točno, ker se je nekaj družin preselilo v zahodni del Toronta v območje župnije Brezmadežne ali pa so se odselili iz Toronta

ali pa se sploh niso vpisali v župnijo.

V župniji Brezmadežne so začeli zbirati denar za povečanje dvorane in novih prostorov za mladino. Računajo, da bodo spomladi začeli z gradnjo.

SODOBNA DRUŽINA NA ZATOŽNI KLOPI

(nadaljevanje s str. 237)

samo to ni dovolj. Tovariša in prijatelja dobi otrok med sebi enakimi, otroci iste starosti. Oče in mati morata biti veliko več. Več. Vedno in v vseh okoliščinah morata ostati oče in mati z vsemi dolžnostmi in pravicami, ki so neprenosljive tudi v našem času.

Mogoče bo kdo rekel, da je to plavanje proti toku. Vsako plavanje proti toku je že po svoji naravi neracionalno trošenje sil. Tok življenja od nas zahteva, da ga usmerjamo v pravo smer. Kljub vsem spremembam v sodobni družbi, božji in nravni temelji družine morajo ostati nedotaknjeni, prav tako se ne morejo spremeniti dolžnosti in pravice staršev v odnosu do svojih otrok. Le te je treba za praktično aplikacijo pametno prilagoditi času in okoliščinam brez izmaličenja. V tem pa je velika umetnost življenja.

Avгust Horvat

Četrty zvezek „Leta svetnikov“

V februarju 1974 je izšel v Ljubljani četrty in zadnji zvezek „Leta svetnikov“. Z izidom te knjige smo dobili tudi v slovenščini moderno in našemu času primerno zbirko življenjepisov svetnikov.

Izredno zasedanje škofovske konference

30. januarja je bil v Zagrebu sklep izrednega zasedanja jugoslovanske škofovske konference. V središču pozornosti so bili odgovori na vprašanja, ki jih je razposlala tajništvo škofovske sinode v zvezi s prihodnjim plenarnim zasedanjem v Rimu. Škofje so razpravljali o praznovanju svetega leta.

Proslava na čast sv. Tomažu

Ljubljanska bogoslovna fakulteta je 28. januarja proslavila praznik svojega zavetnika in cerkvenega učitelja Tomaža Akvinskega. S pro-

slayama v ljubljanski stolnici in na fakulteti pa se je poleg vsakoletne „slave“, posebej pomudila ob sedemstoletni zgodovini Tomaževe filozofije. Slavnosti so se poleg slovenskih škofov, profesorjev bogoslovja in študentov udeležili zastopniki zagrebške in beograjske pravoslavne fakultete. Slavnostni govor o „apokaliptični viziji prihodnosti“ je imel dr. Franc Rozman. Proslavo je na fakulteti vodil dekan dr. Marjan Smolik. V stolnici pa je govoril nadškof dr. Pogačnik.

Petintrideset novih diaconov v Sloveniji

V Ljubljani, Mariboru in Tolmini so bili v nedeljo, 13. januarja, posvečeni novi slovenski diakoni. S posvečenjem so nekateri študentje petega in šestega letnika bogoslovja postali uradni služabniki Cerkve. Z novimi diakoni so dobili v ljubljanski dvajset, v mariborski deset in v koprski škofiji pet novomašnih kandidatov. Bogoslovci so se na te velike praznike pripravljali s tedenskimi duhovnimi vajami, molitvijo in premišljevanjem. Nekateri bogoslovci nižjih letnikov pa so takoj po duhovnih vajah, že v sredo, 9. januarja, prejeli službo bralcev in mašnih pomočnikov.

Teden krščanske edinosti

Na praznik spreobrnjenja apostola narodov, 25. januarja, so v Sloveniji sklenili letošnjo osemdnevno za edinost kristjanov. V njej so od 18. januarja dalje molili za ti-

sto edinstvo med nami, ki jo želi Kristus. Glavne slovesnosti so bile v mariborskih in ljubljanskih mestnih cerkvah, „ekumensko branje“ in molitve pa skoraj po vseh slovenskih župnijah. Slovesnosti so se udeležili tudi nekateri predstavniki drugih krščanskih veroizpovedi, kot evangeličani, pravoslavni in binkoštniki.

Slovenski škofje ob 50-letnici Goriške Mohorjeve družbe

Goriška Mohorjeva družba obhaja letos petdesetletnico svojega življenja. Ob tem jubileju so slovenski škofje v Zborniku ob 50-letnici GMD zapisali med drugim:

Jožef Pogačnik, ljubljanski nadškof, piše: „... Prav je, da se družba svojega petdesetletnega obstoja slovesno spominja in ta jubilej praznuje s posebno izdajo svojih knjig. Tega svojega praznika se moramo veseliti vsi Slovenci. Goriška Mohorjeva družba ima velike zasluge za ohranitev vere in narodne zvestosti med goriškimi in tržaškimi Slovenci. Ta jubilej je zanj pobuda, za nas pa poročilo, da bo družba to svojo versko in narodno nalogo tudi v bodoče zvesto izpolnjevala.“

Maksimilijan Držeknik, mariborski škof, pravi: „Kot naslednik b. sl. Antona Martina Slomška, ustanovitelja Družbe sv. Mohorja v Celovcu, se posebej veselim ob 50-letnem jubileju Goriške Mohorjeve družbe, duhovne hčere Slomškove ustanove v Celovcu, ki se je po prvi svetovni vojni preselila na Prevalje,

pozneje pa v Celje. 50-letno plodno versko, narodno in kulturno delovanje Goriške Mohorjeve družbe je zgovoren dokaz, kako daljnovidna in doljnoosežna je bila Slomškova zamisel, ki je obsegla vse Slovence, dokaz tudi za duhovno veličino njenega ustanovitelja, b. sl. Slomška.“

Janez Jenko, škof Slovenskega Primorja, pa je med drugim zapisal: „... Da se je na Slovenskem Primorju, ki danes pripada republik Sloveniji v sklopu SFRJ, ohranila vse do konca druge svetovne vojne živa narodna zavest, je poleg neposrednega dušnopastirskega dela duhovščine precejšnja zasluga tudi Goriške Mohorjeve družbe. Zato se tudi tostran državne meje s hvalečnostjo in priznanjem spominjamo njenega zlatega jubileja.“

Katehetski seminar

V februarju je bil na Mirenskem gradu pri Gorici dvotedenski tečaj za izpopolnjevanje katehetov. Letošnji je bil že četrti. Prvo leto je bilo na tečaju 55 katehetov, naslednje leto 69, lani 79, letos pa 87.

Predavali so psiholog Marko Žvokelj, dr. Valter Dermota, dr. Anton Trstenjak, dr. Janez Janžekovič, prof. Franc Pivk, dr. Franc Rode, dr. Franc Peko in škof dr. Vekoslav Grmič.

Tečaj je organiziral Medškofijski katehetski svet. Posvečen je bil katehizaciji pubertetnikov. Poleg predavatelja škofa Grmiča sta tečaj obiskala tudi škof Jenko in Lenič.

svetovne

novice

Poziv švicarskih škofov

Švicarski škofje v nemško govorečih škofijah (Basel, Chur in St. Gallen) so pozvali vernike, naj se v stikih s tujimi delavci izkažejo prave kristjane. Duhovnike in redovnice prosijo, naj skrbje za duhovno življenje tistih, ki so si prišli v njihove kraje služiti kruh. Pri tem naj sodelujejo duhovniki, ki so prišli med svoje rojake misijonarit. Škofje so tudi poudarili, da naj verniki po svojih močeh pomagajo tujim delavcem reševati velikokrat zares huda socialna, pravna, prosvetna in verska vprašanja. Delavci naj postanejo enakopravni člani cerkvenih skupnosti.

Skrb poljskih škofov

Poljski škofje so sporočili, da bodo odslej posvetili večjo skrb pripravi profesorjev, ki bodo predavali na

teološki fakulteti. Škofje želijo, da bi bodoči duhovniki spoštovali njihovo avtoriteto, dobro poznali nauk Z. vat. cerkv. zbora in bili „imuni pred krivoverskimi kontestacijami avtoritete in cerkvenega učiteljstva“.

Ekumenski pogovor na Dunaju

Avstrijska ustanova za zvezo s vzhodnimi kristjani Pro Oriente je sklicala za prvi teden v aprilu na Dunaju katoliško-pravoslavni pogovor. Vodila ga bosta pravoslavni metropolit Damaskinos Papandreu in p. Pierre Duprey iz papeškega tajništva za edinost. Udeležila se ga bosta med drugimi tudi regensburški profesor verskega nauka dr. Ratzinger in rimski strokovnjak za vprašanja krščanskega vzhoda jezuit de Vries.

Število jezuitov

Iz najnovejšega letopisa jezuitske redovne skupnosti je razvidno, da ima Družba Jezusova zdaj 30.000 članov. Največ jezuitov je v ZDA (6.000), za tem pride španija s 3.100 jezuiti in Indija s 3.086 člani. Menijo, da je 121 jezuitov tudi v republiki Kitajski.

Semenišniki v Afriki in Aziji

Po podatkih, ki jih je zbrala afriška družba apostola Petra za domačo duhovščino, je trenutno v 336 afriških semeniščih 22.770 dijakov, v Aziji pa 132 semenišč z 11.686 dijaki. V 34 afriških bogoslovjih je 3.287 bogoslovcev, v 36 azijskih pa 3.769. Število bogoslovcev se v misijonskih deželah stalno večja.

Dihanje

Ponoči je deževalo, in zdaj se prepeljavajo oblaki po nebu — tu in tam zaprši.

Stojim pod jablano, ki že odcveteva, in diham.

Po vlagi, ki jo je dal dež, ne diši samo jablana, ampak tudi sočna zelena trava okoli mene, in ni besede, da bi opisala ta sladki vonj, ki ga je zrak prepoln. Vdihavam ga z vso močjo svojih pljuč, v prsih čutim blage dišave. Diham, diham, zdaj z odprtimi očmi, nato z zaprtimi očmi. Ne vem povedati, kaj je lepše.

To je pač tista enkratna, najbolj dragocena svoboda, ki nas je opira jetnišnica: takole dihati, tule dihati. Nobena jed tega sveta, nobeno vino, celo poljub, ki ti ga da ženska, ni zame slajši kakor tale zrak — tale zrak, nasičen s cvetjem, vlažnostjo, svežostjo.

Pa čeprav gre le za neznameniten vrčiček, ki ga stiskajo kletke petnadstropnih hiš.

V moji zavesti ni prostora za ropot motorjev, za rjojenje gramofonskih plošč, za hrup zvočnikov. Dokler lahko še diham pod jablano po dežju, se dá tudi živeti.

Brestov hlod

Zagali smo drva, segli pri tem po brestovem hlodu in vzdiknili. Lani so posekali ta brest, nato ga je traktor vlekel, razžagali so ga na več kosov, splavili po vodi, nakladali na vagone in tovornjake, kotalili v skladavnice, ga metali na tla — toda brestovo deblo se ni vdalo.

Pognalo je svežo, zeleno mladiko — da bi iz nje zrasel cel brest ali košata, šušteča veja.

Že smo položili hlod na kozo kot na rabljevo tnalo: vendar si nismo upali z žago nadenj. Kako neki bi ga mogli razžagati? Saj hoče živeti! Strašansko se mu hoče živeti — bolj kot nam!

13. februarja je sovjetska oblast izgnala iz domovine dandanes najpomembnejšega ruskega pisatelja Aleksandra Solženicina, ki je prejel Nobelovo nagrado za književnost. Pisatelj je zaslovel s svojimi knjigami En dan Ivana Denisoviča, Prvi krog, Rakov oddelek, Avoust štirinaistega in otočje Gulag in zlasti kot neustrašeni in neupogljiv borec za človekove pravice in duhovno svobodo.

Vatikanski radio je označil izgon za kričeče teptanje človeških pravic.

KJE**JE****KAJ**

DUHOVNO ŽIVLJENJE

UVODNIK	Veliki petek in velika nedelja	193
IZ ŽIVLJENJA CERKVE	Pavel V.: Srečanje s Kristusom	194
	Kristus in njegov Oče	196
	Med starim in novim	208
	Marija Assunta Pallotta	216
	Molitveni namen	217
RAZNO	Jezusovo vstajenje	204
	25 let med Slovenci v Mar del Plati	218
	Pismo Duhovnemu življenju	213
	Greh sumničenja	245
ZA MLADINO	Zakaj ne smem vedeti?	223
	Resnična vrednost življenja	225
	Greš, Jezus, z menoj?	227
V DRUŽINI	Spoštovanje svetega	229
	Krščansko urejanje rojstev	232
	Zakon, skrivnost zavita v ljubezen	233
	Sodobna družina na zatožni klopi	235
ROMAN	Hudičev advokat	233
NOVICE	Med nami v Argentini	248
	Slovenci po svetu	250
	Novice iz Slovenije	252
	Svetovne novice	254
	Solženicin	255

„Duhovno življenje“

je slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (msgr. Anton Orehar); urejuje uredniški odbor.

Editor responsable: msgr. Antonio Orehar, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

Registro de la Propiedad Intelectual No. 843.966.

Tiska Vilko s.r.l., Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina.

Poverjeniki:

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA: Rev. Julij Slapšak, 6019 Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.
Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA.

KANADA: Ivan Marn, 131, Treeview Drive, Toronto 14, Ontario, Canada.

TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia.

ITALIJA: Zora Piščanec, Riva Piazzutta 18, Gorizia, Italia.

AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

Naročnina:

Celotna naročnina v Argentini in obmejnih državah je zaradi sedanjih gospodarskih razmer 100.— pesov za one, ki jo bodo poravnali do konca marca 1974. Pozneje bomo morali pri določitvi naročnine upoštevati nadaljnje gospodarske spremembe; v ZDA in Kanadi 9 dolarjev;; v Avstriji 160 šilingov; v Italiji 3.500 lir; drugje protivrednost dolarja.

Denarna nakazila na naslov:

Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina.

NASLOVNA STRAN „Duhovnega življenja in „Božjih stezic“: arh. Jure Vombergar; stalna zaglavja: Stane Snoj.

